

Delårsrapport per augusti 2024

Region Västerbotten

RS 1330–2024

Innehållsförteckning

1	INLEDNING.....	3
2	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE.....	3
2.1	Händelser av väsentlig betydelse.....	3
2.2	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	4
2.3	Balanskravsresultat.....	17
2.4	Väsentliga personalförhållanden.....	17
2.5	Förväntad utveckling.....	19
3	Finansiellt bokslut.....	20
4	Driftredovisning.....	29
4.1	Uppföljning per nämnd.....	30
4.2	Analys av större budgetavvikelser.....	31
4.3	Prognos för verksamhetens nettokostnader.....	32
5	Investeringsredovisning.....	33
5.1	Investeringar inom fastighet.....	33
5.2	Materiella och immateriella investeringar.....	37
Bilagor.....		38
5.3	Bilaga Budgetomfördelningar.....	38

1 INLEDNING

Som en del i regionens styrning följer regionstyrelsen upp regionplanen och lämnar årligen en årsredovisning, en delårsrapport och en förenklad rapport till fullmäktige.

Enligt beslut i regionstyrelsen (RS1659-2023) följs verksamhetsmålen upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen medan uppföljningsrapport per april i huvudsak beskriver ekonomisk ställning och finansiell analys. Detta gäller från och med 2024.

2 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

2.1 Händelser av väsentlig betydelse

Här lämnar regionen upplysningar om händelser som inträffat under rapporteringsperioden och som är av väsentlig betydelse och påverkar det ekonomiska resultatet.

Övergång till reservrutiner efter cyberattacker hos leverantörer

I slutet av januari drabbades två av regionen leverantörer av en cyberattack. Under en två veckorsperiod påverkade detta IT-systemet Prator som används för kommunikation och samplanering mellan regionen och kommunala och externa vårdgivare i Västerbotten. Händelsen innebar att sjukvården övergick till reservrutiner vilket innebar merarbete och påfrestning för vårdpersonalen, exempelvis vid utskrivning till kommunal vård.

Ovanligt konfliktfylld avtalsrörelse och nytt nationellt hyrpersonalavtal

I april varslade Kommunal om strejk men via medling kom parterna överens och konflikten avslutades den 17 april. Strax därpå inledde Vårdförbundets blockad mot övertid, mertid och nyanställningar. Den 11 juni inträdde strejk för utvalda enheter i regionen vid alla tre sjukhus. Sjuksköterskor, barnmorskor, biomedicinska analytiker och röntgensjuksköterskor inklusive i förekommande fall sjuksköterskor, barnmorskor, biomedicinska analytiker och röntgensjuksköterskor med specialistfunktion inklusive chefer berördes av stridsåtgärderna.

Region Västerbotten bedömde delar av strejken som en samhällsfarlig stridsåtgärd. Konsekvenserna bedömdes kunna drabba barn, personer med cancer, hjärtsjuka och personer i behov av omfattande vård. Blockaden och strejk försvårade också sommarplaneringen.

Ett nytt avtal mellan SKR och Vårdförbundet tecknades den 28 juni, vilket medförde att både strejk, övertid och mertidsblockad upphörde omgående.

Det nya nationella hyrpersonalavtalet har varit utmanande för vissa enheter. Men alla hälsocentraler har kunnat hålla öppet.

Senarelägger driftstart av vårdinformationssystemet Cosmic

Region Västerbotten har beslutat att senarelägga tidpunkten för driftstart av vårdinformationssystemet Cosmic i Region Västerbotten, från mitten av oktober 2024 till i april 2025. Bakgrunden till beslutet är i huvudsak brister i leveranser som ger en osäkerhet kring kvalitet och tidplan för testning.

Utöver den ekonomiska påverkan som beslutet får så påverkas även vårdverksamheten. Resurser som varit avsatta för att utbilda vårdpersonalen har fått återgå till sina ordinarie arbeten och sannolikt kommer det att innebära omstart av utbildning och förberedelser.

Licenskostnader ökar i inflationens spår

Inflationens effekter fortsätter att påverka kostnadsutvecklingen. Trots en avtagande inflation kvarstår höga kostnadsnivåer jämfört med tidigare perioder. Exempelvis har Microsoft och andra globala leverantörer har, med hänsyn till den ekonomiska utvecklingen, genomfört och genomför uppräknings av licenskostnader, vilket leder till ökade kostnader för de stora teknikplattformarna.

Ändrad lagstiftning och nya taxor ger positiva effekter för länstrafiken

Under våren visar länstrafiken en kraftigt förbättrad prognos, som till viss del beror på förändrad lagstiftning om reduktionsplikt av bensin och diesel och nya taxor för den regionala kollektivtrafiken (från 1 januari 2024). Fullmäktige har beslutat om att tillsvidare frångå HVO krav och avvaktar med att byta drivmedel i den trafik

som är regionfinansierad. HVO står för Hydrogenated vegetable oil och är en typ av biodisel som kemiskt sett är mycket lik fossil diesol och kan ersätta detta till 100 procent. Det har haft en högre kostnadsutveckling än diesol.

Fortsatt hög konkurrens om regionala projektmedel när framtiden formas

EU:s budget för sammanhållningspolitik har på grund av kriser och krig i stor utsträckning använts till krispaket de senaste åren. Region Västerbotten behöver vara fortsatt närvarande och aktiv i diskussioner om EU:s nästa budget med struktur- och investeringsfonder för programperioden 2028 och framåt. Behovet av att matcha EU-finansiering med annan finansiering, däribland anslag 1:1, har ökat då europeiska regionalfonden Övre Norrland sänkt sin medfinansieringsgrad från 50 till 40 procent. Anspråken hos Region Västerbotten har fortsatt varit höga vilket inneburit hög konkurrens om regionala projektmedel. Region Västerbottens prioriteringar blir alltmer avgörande för genomförandet av de EU-program som Västerbotten omfattas av. En ökad medfinansiering från andra källor än anslag 1:1 är nödvändig framåt.

Norra Sverige befinner sig i en omställning som ställer krav på stärkt infrastruktur. Omställningen kommer att behöva stora mängder energi, väl fungerande elnät, och ett transportsystem i länet som stödjer kraftigt ökade transporter på väg- och järnväg. Den positiva utvecklingen märks i form av större etableringar men även i uppstart och expansion av företag runt om i länet. Fortsatta insatser behövs för att stödja en hållbar regional utveckling i hela Västerbotten.

Ett försämrat geopolitiskt läge och Sveriges NATO-medlemskap kommer att få stor betydelse för Västerbotten och för det regionala utvecklingsuppdraget när det gäller omställning för stärkt civil beredskap i kristid likväl som fredstid.

2.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska en region ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det är regionfullmäktige som beslutar om finansiella mål och mål för verksamheten som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Vid bedömning om Region Västerbotten når kravet om god ekonomisk hushållning tas måluppfyllelsen för både de verksamhetsmässiga och finansiella målen med.

Uppföljning av fullmäktiges mål

I regionplanen har fullmäktige riktat mål till nämnderna som de i sin tur omsatt till delmål och indikatorer. Delårsrapporten är en uppföljning av resultat efter augusti månad och en prognos för måluppfyllelse vid året slut.

Måluppfyllelsen är en helhetsbedömning av målen baserad på nämndernas egna bedömningar.

Nämnderna har som underlag till bedömning av delmålen antagit indikatorer. I delårsrapport per augusti finns det indikatorer om inte följts upp varför bedömningar då utgår från de aktiviteter och insatser som rapporterats.

Bedömning av mål

Status	Färg
Målet uppfylls helt	Grön
Målet uppfylls delvis	Gul
Målet uppfylls inte	Röd

Bedömning av indikator

Status	Kriterie	Färg
Målvärdet uppfylls helt	100 procent av målvärde eller högre	Grön
Målvärdet uppfylls delvis	80–99 procent av målvärde	Gul
Målvärdet uppfylls inte	Under 80 procent av målvärde	Röd

Sammanfattning

Regionmål	
Mål 1. Trygga uppväxtvillkor	 Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 2. Goda levnadsvillkor	 Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten	 Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 4. Tillgänglig vård med god kvalitet och kontinuitet	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare	 Inga data
Mål 6. En hållbar miljö- och klimatregion	 Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 7. Stärkt forskning, utbildning och innovation	 Mål kommer helt uppfyllas

Finansiella mål	
Resultatmål	 Mål kommer inte uppfyllas
Soliditetsmål	 Mål kommer inte uppfyllas
Skuldsättningsmål	 Mål kommer inte uppfyllas

Uppföljning av regionmål

Mål 1. Trygga uppväxtvillkor

Den samlade bilden är att målet delvis kommer uppfyllas, med goda chanser att det helt kommer uppfyllas.

- Nämnderna har tillsammans antagit sju delmål mot mål 1. För tre av delmålen görs en bedömning per augusti, där prognosen är ett delmål kommer uppfyllas och två delvis uppfyllas.
- Nämnderna har som underlag för bedömning av delmålen antagit 13 indikatorer. För sju av dessa görs en bedömning per augusti där fyra målvärden uppnås, ett som delvis uppnås och två som inte uppnås.

Översyn av styrande dokument och utbildning för att stärka barnrättsperspektivet inom regionstyrelsens verksamheter har börjat. Alla basenheter inom hälso- och sjukvården har minst ett barnrättsombud, totalt 224, och de flesta arbetar aktivt med att stärka barnets delaktighet i sin egen vård. Pågående aktiviteter inkluderar utbildning, materialutformning, kliniksamarbeten och genomgång av barnrättsrutiner. Inom tandvården utvecklas "Hälsa tillsammans" och fler skolor ansluter sig.

En patientnöjdhetssenkät visar att 80 procent av barn och unga som besökt BUP känner sig lyssnade på, 96 procent tycker att besöket var viktigt och 96 procent fick information om syftet med besöket. Inom barn- och ungdomshabiliteringen är en högre andel delaktiga i sin habiliteringsplan.

Den regionala kulturverksamheten har kunnat genomföra planerad verksamhet för barn och unga i måttlig utsträckning. Regionbibliotek, sjukhusbibliotek och Film i Västerbotten följer planeringen utan större avvikelser. Minskade resurser, som statliga stödstrukturer, kan dock påverka antalet aktiviteter. Kommunala kulturbudgetar är ansträngda, vilket påverkar möjligheten att nå ut med regionala kulturinsatser.

Planerade aktiviteter inom kultursamordningen har inte kunnat genomföras på grund av minskade personella resurser. Det saknas en strateg för att utveckla bidragsformer och stödinsatser för barn och unga. Utan riktat arbete riskerar barn och unga i Västerbotten att få sämre förutsättningar att ta del av och skapa kultur jämfört med andra län. Under 2024 är det viktigt att kartlägga och analysera lågkonjunktorens effekter på barn och ungas möjligheter till skapande och kultur, och att försöka dämpa negativa effekter.

Mål 2. Goda levnadsvillkor

Den samlade bilden är att målet delvis kommer uppfyllas.

- Nämnderna har tillsammans antagit 13 delmål mot mål 2. För åtta av delmålen görs en bedömning per augusti där prognosen är fyra delmål kommer uppfyllas, två delvis uppfyllas och två inte uppfyllas.
- Nämnderna har som underlag för bedömning av delmålen antagit 27 indikatorer. För tolv av dessa görs en bedömning per augusti där fem målvärden uppnås och sju inte uppnås.

Strategin för bemanning av krigsorganisation bereds och förväntas fastställas under hösten. Arbetet med robust försörjningsberedskap för förbrukningsmateriel och medicintekniska produkter pågår, med fastställda lagernivåer och en flerårig tidsplan. Analysarbeten för lokalvård, måltidsförsörjning, textilförsörjning och drivmedelsförsörjning har påbörjats och förväntas vara klara 2024. Hittills har 24 procent av personalstyrkan inom hälso- och sjukvården genomfört utbildningen i katastrofberedskap, med målet att nå 50 procent i år och 100 procent vid mandatperiodens slut.

11 kommuner i länet har fått information om arbetssättet för att erbjuda hälsoundersökningar inom LSS-boenden. Arbetssättet har presenterats vid möten inom Nära Vård-strukturen i Västerbotten och en nationell konferens. Information har också spridits inom HFS-nätverket. Folkhälsoenheten har utbildat vårdpersonal från tre kommuner och tre privata boenden.

Frågor i hälsodeklaration och riktlinjedokument är skapade för att ställa fråga om våld i nära relationer. Dorisprojektet, ett strukturerat arbetssätt för att hantera våld i hemmet, är under uppstart. 7,5 procent av ortopediska traumapatienter har upplevt våld i hemmet, och 1,5 procent har skador från våldet.

Den regionala kulturverksamheten har genomfört planerad verksamhet enligt plan, men har påverkats av anställningsstopp och brist på stabilt ekonomiskt stöd. För att säkerställa kvalitativt arbete behöver vakanser tillsättas och ekonomiskt stöd garanteras. Utan dessa förutsättningar riskeras betydande statsbidrag och projektmedel.

Regionbibliotek, Film i Västerbotten och offentlig konst följer planen. Under 2024 är det viktigt att fortsätta arbeta för ett tillgängligt och likvärdigt kulturliv i Västerbotten och hantera både akuta kriser och långsiktiga effekter.

Mål 3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten

Den samlade bilden är att målet delvis kommer uppfyllas.

- Nämnderna har tillsammans antagit 15 delmål mot mål 3. För 13 av delmålen görs en bedömning per augusti där prognosen är två delmål kommer uppfyllas, tio delvis uppfyllas och ett inte uppfyllas.
- Nämnderna har som underlag för bedömning av delmålen antagit 40 indikatorer. För 35 av dessa görs en bedömning per augusti där 14 målvärden uppnås, sex delvis uppnås och 15 inte uppnås.

Aktiviteter är planerade i alla verksamheter inom hälso- och sjukvården för att öka kunskap om nationella minoriteters rättigheter.

En metod för utvärdering av samverkan med länets kommuner har tagits fram, där förtroendevalda deltar i samtal om samverkan. En rapport ska fastställas av primärkommunala delegationen den 21 november.

Hittills har 27 projekt beviljats anslag 1:1 på totalt 56 810 010 kr. Inga medel har beviljats till projekt inom RUS-prioritering 5. Region Västerbotten når målen om 100% för mångfald, jämställdhet samt miljö och klimat i projektplanering och genomförande. Arbetet med Agenda för hållbar regional finansiering har förbättrat hållbarhetsbedömningen. Företagsstöd till investeringsområde A ligger över målet, och andelen kvinnor som tar del av stöden ökar, även om den fortfarande ligger under målet.

Arbetet med att främja länets export, etableringar, internationella investeringar och ekonomisk transformation genom smart specialisering går framåt, men inte i önskad takt. Internationaliseringserbjudanden kan uppnå målet men behöver hanteras mer strategiskt. Utlysningar har inte riktat sig mot detta arbete, och kontinuerlig kontakt med finansiärer är viktigt. Området behöver prioriteras av högre ledning och finansiärer för att stärkas

operativt. Annars riskerar arbetet att ske på sparlåga, vilket försvagar regionala utvecklingsförvaltningens roll.

Förslag till nytt trafikförsörjningsprogram är ute på remiss till 30 oktober 2024. Insatser för ökad tillgänglighet inom kollektivtrafik pågår, inklusive anpassning av bytespunkter och etablering av ledsagning. Dialog om samverkansavtal för busstrafik, flygtransfers och Norrtågstrafiken har genomförts, men besked om nytt avtal väntar på Trafikverkets anslag.

Revidering av nationell och regional infrastrukturplan inför 2026–2037 har inletts. Under 2024 är det viktigt att hantera utmaningarna från industrietableringarna i norr och stödja en grön omställning med goda transportmöjligheter via järnväg och sjöfart. Region Västerbotten har börjat ta fram underlag för kommande revidering. Behovet av gång- och cykelvägar är stort, men arbetet med en regional strategi har varit svårare än väntat. Förarbete pågår, och kontakter med kommunernas infrastrukturplanerare har tagits för att bilda ett nätverk för kunskapsutbyte.

Under perioden har Region Västerbotten Turism inlett samarbeten med olika aktörer och projekt, vilket ger resurser för att synliggöra Västerbotten som en attraktiv plats. Uppföljningsdialoger genomfördes enligt plan under våren 2024, med fokus på utvecklingsinsatser kopplade till den nya uppföljningsrapporten Resultat Västerbotten 2023 och omvärldsbevakning.

Under andra tertialen 2024 har arbetet med digital delaktighet fortsatt, inklusive planering av PTS och Digitalidag-besök i september. Utbildningen "Digital kompetens för chefer och ledare" har vidareutvecklats och marknadsföringsmaterial har tagits fram. Totalt har 62 organisationer och 574 personer deltagit i aktiviteter för att öka digital kompetens.

Förberedelser för nya underlag till YH-myndigheten och en kompetensförsörjningskonferens pågår. En nätverksträff för IT-pedagoger har genomförts, med fokus på AI i skolan. Den nya reformen för gymnasieskolan och vuxenutbildning påverkar skolhuvudmännen i Västerbotten, och Region Västerbotten arbetar för att hantera denna reform.

Västerbotten på Grand Hôtel invigdes den 30 januari 2024 med temat "Västerbotten – Föregångare i Omställning". Mötesplats Lycksele genomfördes i maj, och Västerbotten i Almedalen genomfördes enligt plan med 15 seminarier och flera möten. Planeringen inför Digitala Västerbotten i slutet av året har också tagit fart.

Mål 4. Tillgänglig vård med god kvalitet och kontinuitet

Den samlade bilden är att målet helt kommer uppfyllas.

- Nämnderna har tillsammans antagit tolv delmål mot mål 4. För nio av delmålen görs en bedömning per augusti där prognosen är fem delmål kommer uppfyllas och fyra delvis uppfyllas.
- Nämnderna har som underlag för bedömning av delmålen antagit 20 indikatorer. För 15 av dessa görs en bedömning per augusti där tio målvärden uppnås, tre delvis uppnås och två inte uppnås.

Insatser för att nå en fast vårdkontakt inkluderar äldresköterskor som ansvarar för individuell planering och fast vårdkontakt för patienter med komplexa behov. Alla verksamheter har pågående aktiviteter. Ökat inflöde i habiliteringen har varit utmanande. Antalet genomförda "Första Plan" har nästan fördubblats jämfört med 2022.

Många aktiviteter pågår för att öka användandet av digitala tjänster, även om verksamheterna har kommit olika långt. Fokus har också varit på att ändra arbetssätt vid införandet av nya digitala tjänster. Folkandvården har lanserat möjligheten att beställa journalkopia via 1177 och testat kortvarseltider via 1177. Användandet av självservice och digitala vårdbesök ökar, men intjänad tid genom webbtidbok når inte målet på grund av minskade vaccinationsbokningar och en vårdförbundsstrejk. Åtgärder för att öka bokningsbara tidstyper avvaktas tills Cosmic införs. Ett mätfel har påverkat redovisningen för 2023, men är nu åtgärdat och målet för 2024 justerats.

Sedan 2022 har metoden för genomlysning av komplexa vårdflöden utvecklats inom regionen. Målet är att effektivisera vårdflöden och göra dem smidigare för patienterna. Genomlysta vårdflöden inkluderar endoskopi och remiss för ländryggsmärta. Ett nytt flöde för äldre patienter med oklar diagnos på akuten Nus har identifierats, genomlysts och förbättringstester har påbörjats.

Arbetet med att tydliggöra vilken specialiserad vård som ska utföras vid respektive sjukhus pågår.

Arbetet med klarspråk i regionen går framåt. Under våren har tre klarspråksutbildningar erbjudits, två strategier har klarspråksanpassats, och en digital självstudieutbildning har utvecklats.

Utvecklingsportföljen har redovisat finansiella nyttor på 13 miljoner kronor till och med augusti, vilket är under målsättningen för 2024. Avvikelsen beror på att effekten av initiativet "Externa beställningar och svar" inte har kunnat värderas. Initiativen "Flexibel arbetsplats" och "Intelligent automation" har rapporterat enligt mål.

Mål 5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare

— Ingen samlad bedömning av målet görs eftersom varken regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden eller regionala utvecklingsnämnden gör en bedömning av sina delmål per augusti.

- Nämnderna har tillsammans antagit tio delmål mot mål 5. För ett av delmålen görs en bedömning per augusti där prognosen är att delmålet delvis kommer uppfyllas
- Nämnderna har som underlag för bedömning av delmålen antagit 22 indikatorer. För nio av dessa görs en bedömning per augusti där sju målvärden uppnås och två inte uppnås.

Arbetet med chefers förutsättningar är långsiktigt och fortsätter under 2024. Arbetet pausades tillfälligt våren 2024 på grund av konflikten med vårdförbundet. Referensgruppen träffas regelbundet för att ta tillvara chefers erfarenheter. En fördjupad analys av chefers resultat i medarbetarundersökningen har genomförts, liksom en omvärldsbevakning av andra regioners stöd till nya chefer. Nästa steg är att skicka ut en specifik enkät till regionens chefer om de åtgärder som ska genomföras.

En handlingsplan för systematiskt hälsofrämjande arbetsmiljöarbete har tagits fram i en partsgemensam arbetsgrupp, med målet att implementera arbetssättet till slutet av 2027. Utveckling av digital arbetsmiljö och verktyg för chefers arbetsmiljö pågår. Aktiviteter för att öka tillbudsrapportering pågår också.

Inom närsjukvårdsområde Skellefteå är bedömning att beroendet av inhyrd personal minskat. I södra Lappland har hyrberoendet minskat i primärvården men ökat på sjukhuset på grund av sjukfrånvaro och behov av fler sköterskor. I närsjukvårdsområde Umeå erbjuds hyrpersonal tillsvidareanställningar. Inom länssjukvårdsområde ett och två är några basenheter helt oberoende av hyrpersonal, och några kliniker har minskat sin hyrberoende markant.

Mål 6. En hållbar miljö- och klimatregion

● Den samlade bilden är att målet delvis kommer uppfyllas, med viss risk att målet inte kommer uppfyllas.

- Nämnderna har tillsammans antagit nio delmål mot mål 6. För fem av delmålen görs en bedömning per augusti där prognosen är att alla fem delmål delvis kommer uppfyllas.
- Nämnderna har som underlag för bedömning av delmålen antagit 22 indikatorer. För 14 av dessa görs en bedömning per augusti där fyra målvärden uppnås, ett delvis uppnås och nio inte uppnås.

Verksamheterna minskar förbrukningen av onödig användning av förbrukningsmaterial genom nya arbetssätt och behandlingar, som laserbehandling av sår och antibiotika via pump. Samordning av materialbeställningar mellan enheter och en ny materialsamordnare inom tandvården som kartlägger materialanvändning är också viktiga åtgärder.

Arbetet med att utveckla indikatorer för den regionala livsmedelsstrategin har fortskridit under årets första åtta månader, med stöd från LRF Västerbotten och Länsstyrelsen Västerbotten. Vi prioriterar att öka andelen närproducerad mat i offentliga kök, och flera möten och aktiviteter planeras för hösten. Uppdaterad livsmedelsstatistik tas fram genom projektet Strategisk utveckling inom livsmedelssektorn, med insatser som pågår för att slutföra arbetet.

Energiagendan är publicerad och kommunikationsarbetet har inletts. Handlingsplanen för energiagendan är under arbete och projektansökningar har beviljats. Samverkan med Länsstyrelsen Västerbotten och andra

aktörer är central, och en regional drivmedelsstrategi förväntas behandlas i november.

Region Västerbotten har varit aktiva inom Nätverket Bioekonomi för att främja hållbar energiförsörjning och låg klimatpåverkan. De deltog i mötesplatsen Västerbotten på Grand Hôtel och i samtal om bioekonomistrategi. Trots avslag på en ansökan till Innovation Impact fortsätter nätverket att verka. Inga nya positioner har tagits fram under perioden, vilket påverkar måluppfyllelsen. Region Västerbotten arbetar dock aktivt inom området och har ett remissvar på en svensk bioekonomistrategi under beslut.

Mål 7. Stärkt forskning, utbildning och innovation

Den samlade bilden är att målet helt kommer uppfyllas.

- Nämnderna har tillsammans antagit fem delmål mot mål 7. För tre av delmålen görs en bedömning per augusti där prognosen är att ett delmål kommer uppfyllas och två delvis uppfyllas.
- Nämnderna har som underlag för bedömning av delmålen antagit tio indikatorer. För sex av dessa görs en bedömning per augusti där fyra målvärden uppnås och två inte uppnås.

Enligt Nationella styrgruppen för ALF uppfyller respektive Universitetssjukvårdsenhet i Region Västerbotten kraven för miniminivå. Utfallet redovisas den 12 september och Socialstyrelsen avgör slutligen om villkoren är uppfyllda.

Ett systematiskt arbete med regional innovationsledning är avgörande för att möta utmaningarna i norra Sverige. Den regionala innovationsstrategin (2022–2030) är en viktig plattform för detta arbete. Under årets första åtta månader har innovationsekosystemet i Västerbotten haft tre träffar med totalt 60 unika organisationer och över 200 deltagare. Målet om fyra träffar under året förväntas uppnås. En mätning av innovationskapaciteten har påbörjats, med 305 företag som svarat på en enkät.

Uppföljning av finansiella mål

Resultatmål

Den samlade bedömningen är att målet inte uppfylls.

Verksamhetens resultat ska uppgå till minst vad som krävs för att uppnå ett positivt balanskravsresultat samt över tid stärka den finansiella ställningen.

2024 ska verksamhetens resultat vara minst 1,4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. (På grund av tillfälligt höga pensionskostnader accepteras ett lägre resultat än vad den långsiktiga målsättningen föreskriver.)

Indikatorer	Utfall	Mål	Analys
Verksamhetens resultat	-4,5	1,4	Prognosen för 2024 är ett utfall på -4,5 procent.

Soliditetsmål

Bedömningen är att målet inte uppnås.

Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska stärkas med ett långsiktigt mål på minst 20 procent till år 2040. 2024 ska soliditet inklusive ansvarsförbindelse vara minst minus 14 procent.

Indikatorer	Utfall	Mål	Analys
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse	-18 %	-14 %	Prognosen är en soliditet inklusive ansvarsförbindelse på minus 18 procent vid årets slut.

Skuldsättningsmål

Den samlade bedömningen är att målet inte uppfylls.

Låneskulden ska över tid minska. Nyupplåning tillåts för att hantera likviditetsbehov på kort sikt, exempelvis för att finansiera tillfälligt höga investeringsutgifter.

2024 bör den räntebärande låneskulden, exklusive pensionsskulden, högst uppgå till 18 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Indikatorer	Utfall	Mål	Analys
Låneskuld	22	18	Prognosen är ett utfall på 22 procent vid årets slut.

God ekonomisk hushållning

Av de sju regionmålen är bedömningen att två mål helt kommer uppfyllas och fyra delvis kommer uppfyllas. För ett regionmål görs ingen bedömning på grund av för lite underlag. Måluppfyllelsen är störst inom regionmålen tillgänglig vård med god kvalitet och kontinuitet och stärkt forskning, utbildning och innovation. Störst risk för att inte uppnås är regionmålet en hållbar miljö- och klimatregion. Sammantaget bedöms uppfyllelsen av verksamhetsmålen vara blandad med flera positiva resultat samtidigt som det finns stora utmaningar.

Av de tre finansiella målen är bedömningen att inget av dem kommer att uppfyllas. För målet verksamhetens resultat är utfallet prognostiserat till minus 4,5 procent. Målvärdet är ett resultat på minst 1, 4 procent av skatter och generella statsbidrag. Även prognoserna för målen soliditet och låneskuld bedöms bli negativa vid årets slut. Dessa två finansiella mål påverkas av ett svagare ekonomiskt resultat samtidigt som prognosen för investeringsutgifter ligger något högre än plan.

Sammanfattningsvis bedöms måluppfyllelsen av regionmålen vara blandad men utvecklingen bedöms försiktigt positiv. Det svårt att göra en direkt jämförelse med föregående år då regionmålen för 2024 är nya. För de finansiella målen bedöms inget av målen kunna nås 2024. Den samlade bedömningen efter augusti är att Region Västerbotten inte når upp till de fastställda målen för god ekonomisk hushållning 2024.

Uppföljning av fullmäktiges uppdrag

Uppdrag från fullmäktige till nämnd

Status	Uppdrag	Analys	Periodicitet / slutdatum
 Pågående	Formalisera arbetet med att minska hyrberoendet Riktas till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen	<p>Sedan april 2024 är Region Västerbotten ansluten till det nya nationella avtalet. Samtidigt infördes ett nytt stödsystem för att hantera alla avrop från verksamheten. Det parallella införandet av både nytt avtal och system innebar en utmaning då det krävde förändrade arbetsätt för både verksamheten och avropsfunktionen. I efterhand har det dock fungerat väl och systemet har förbättrat vår förmåga att följa upp och analysera användningen av inhyrd personal inom vården.</p> <p>I Västerbotten har zonindelningen och prissättningen enligt det nya avtalet inte haft någon större påverkan på tilldelningen till verksamheterna. Behovet av både läkare och sjuksköterskor har minskat i jämförelse med samma period 2023.</p> <p>Samordningen av aktiviteter sker inom både nationella och regionala nätverk för upphandling, HR och hälso- och sjukvårdsdirektörer. Statistik över nyttjad tid och kostnader rapporteras månadsvis till Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott och ställs i relation till uppsatta mål.</p>	<p>Tertial: aug, dec</p> <p>2024-12-31</p>
 Pågående	Identifiera och ta fram förslag på samordnade funktionella aktiviteter mellan förvaltningarna och i norra sjukvårdsregionen i syfte att minska administrativa kostnaden Riktas till hälso- och sjukvårdsnämnden, regionstyrelsen och regionala utvecklingsnämnden	<p>Uppdraget har lämnat en bedömning till CLG för varje idé och förslag som fanns vid uppdragsstart. Bedömningen avgör om de ska beredas vidare eller arkiveras. CLG har beslutat om fortsatt beredning eller inte. Ett av förslagen har beretts och presenterats för CLG för beslut om cirkulär hantering av möbler i Region Västerbotten. CLG fattade ett principbeslut om förslaget den 3 juni.</p> <p>Ursprunglig plan har reviderats, i det reviderade uppdragsdirektivet har tidsplanen förlängts året ut samt att uppdragets omfattning nu även omfattar Norra sjukvårdsregionen. CLG tog beslut 3 juni om att godkänna uppdragsdirektiv utgåva 2.</p> <p>Inga avvikelser finns då uppdraget arbetar lättroligt och nära förvaltningarna och styrgruppen vilket har varit en framgångsfaktor. Framöver behövs dock åtgärder för att säkerställa tillgången till rätt sak kompetens som i mindre omfattning kan stödja arbetet med några av förslagets beredning, detta för att få den breda delaktighet som uppdraget och regionen behöver för att nå önskade effekter.</p>	<p>Tertial: aug, dec</p> <p>2024-01-22</p>

Status	Uppdrag	Analys	Periodicitet / slutdatum
 Pågående	Identifiera och initiera ett fokusarbete för att förbättra tillgängligheten vid valda enheter Riktas till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen	Under perioden januari till augusti 2024 har inga nya vårdplatser tillkommit för Rörelseorganens centrum och Kirurgcentrum. Ögonkliniken uppnådde sitt mål om 20 procent förbättrad tillgänglighet, men konflikten med Vårdförbundet stoppade fortsatt köbearbetning. Hörcentralen i Lycksele minskade kön till nybesök från 277 till 210 väntande. Totalt väntar 2654 patienter på hörapparat i regionen. Vårdplatserna på Rörelseorganens centrum och Kirurgcentrum har inte utökats på grund av rekryteringssvårigheter och konflikten med Vårdförbundet. Hörcentralen har högre remissinflöde och svårigheter att rekrytera audionomer. Ögonkliniken har förbättrat tillgängligheten genom riktade åtgärder och planerar att expandera operationsverksamheten i Umeå. Lokala arbetsgrupper arbetar med uppdraget, och inskrivningsmottagningen på Kirurgcentrum startar igen efter sommaruppehållet.	Tertial: aug, dec 2024-12-31
 Pågående	Minska tjänsteresandet för Region Västerbotten med 15 procent i jämförelse med år 2023 Riktas till alla nämnder och styrelser	Arbete med att minska tjänsteresor med 15 procent jämfört med föregående år pågår. Kostnaden för tjänsteresor beror av volym och pris. I delårsrapporten finns inte uppgifter av volym tillgängligt varför jämförelsen görs utifrån förändrad kostnad. Per augusti har kostnaderna för tjänsteresor minskat med 0,3 miljoner kronor eller 0,9 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Utfallet skiljer sig mellan förvaltningarna. För hälso- och sjukvårdsförvaltningen är det en ökning av kostnaderna på 3 procent jämfört med föregående år medan regionstyrelsens förvaltning och regionala utvecklingsförvaltningen har minskat med 7 respektive 14 procent. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen beskriver att urvalet i jämförelsen blir lite trubbigt för sjukvården då vissa konton som omfattas av jämförelsen är en del av ordinarie verksamhet, exempelvis resekostnader för personal där arbetet är förlagt till flera tjänstgöringsorter. Något som också behöver tas i beaktande är att kostnaderna för resor och utbildning var låga under pandemin och att det fortfarande finns ett uppdämt behov av utbildning. Många utbildningssamordnare har dessutom återgått till fysiska utbildningar och erbjuder inte digitala alternativ.	Tertial: aug, dec 2024-12-31

Status	Uppdrag	Analys	Periodicitet / slutdatum
Pågående	<p>Arbeta systematiskt utifrån ett etiskt perspektiv med prioriteringar för minskad vårdkonsumtion</p> <p>Riktas till hälso- och sjukvårdsnämnden</p>	<p>I tider av fokus på kunskapsstyrning är det viktigt att också diskutera vad som ska göras mindre av, som onödiga eller icke prioriterade insatser. Detta är särskilt relevant för primärvården. Frågan om kloka kliniska val är professionsägd och återkommande i flera forum.</p> <p>En arbetsprocess har börjat ta form i vissa verksamheter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skapa förförståelse och intresse 2. Kunskapspåfyllnad 3. Dialog som leder till en handlingsplan 4. Uppföljning <p>Exempel på etiska prioriteringar är införandet av det palliativa vårdförloppet och förbättringsarbetet för äldre på akuten vid NUS. Involvering av hela teamet är avgörande för att identifiera onödiga provtagningar.</p> <p>Mätbara resultat inkluderar minskade labbkostnader i Närsjukvårdsområde Skellefteå. Kommande aktiviteter inkluderar utbildningstillfällen, workshops och presentationer för att främja kloka kliniska val.</p>	<p>Tertial: aug, dec</p> <p>2024-12-31</p>
Pågående	<p>Stärka vår ledning och styrning genom att tydliggöra och förankra verksamhetsstyrningens innehåll, starta upp implementering enligt identifierade delaktiviteter 2024</p> <p>Riktas till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen</p>	<p>Inriktning för den verksamhetsgemensamma styrningen är presenterat i arbetsutskotten för förvaltningarna. Samsynsarbete pågår över förvaltningsgränserna och kartläggningsarbete över befintliga styrsystem startas upp. Regionförvaltningens identitetsarbete på ledningsgruppsnivå. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen initierad för planering, genomförande tillsammans med HR 2025. Workshop genomförd på övergripande nivåer av intressenter. Resultatet sammanställt och presenterat för förvaltningsgemensamt nätverk för inspel, återkoppling och feedback. Utvecklingsplan med nödvändiga steg framställs. Verktyg och metoder framtagna, presenterade och tillgängliga på regionens intranät. Dessa praktiseras och efterlevs via enheten i pågående arbeten. Områden för uppföljning framtagna, visualiserade för pilottest. Pilottest utförs tillsammans med verksamheter inom de olika förvaltningarna (för samsyn, delaktighet, bred förankring och utvärdering), i verktyget Stratsys.</p>	<p>Tertial: aug, dec</p> <p>2024-12-31</p>
Pågående	<p>Utveckla samspelet mellan sjukhusvården och primärvården i syfte att stödja omställningen till nära vård.</p> <p>- Tydliggöra roller och uppdrag inom primärvården - Klargöra hur utvecklingsområden samordnas i syfte att optimera flöden för personcentrerade arbetssätt - Identifiera åtgärder som utvecklar beställning, ersättningsmodell och uppföljning i enlighet med primärvårdsuppdraget</p> <p>Riktas till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen</p>	<p>Förtydligandet av primärvården som nav i Västerbotten är framtaget och inspel inhämtas under september. Arbetet är i fas enligt tidsplan trots en längre förankringsprocess. En nulägesbeskrivning och analys av samordning och samverkansytor har genomförts, och ett delvis bearbetat förslag är framtaget. Arbetet fortlöper enligt plan och kommer att diskuteras i ledningsgrupper och länssamverkansgruppen.</p> <p>Utformningen av hälsoval primärvård/beställning måste beakta fullmäktigeuppdraget för samstämmig styrning. En ny beställning planeras till 2026, i linje med uppdragsdirektivets intentioner.</p>	<p>Tertial: aug, dec</p> <p>2024-12-31</p>

Uppdrag från fullmäktige till beredning för kompetensförsörjning

Status	Uppdrag	Analys	Periodicitet /slutdatum
Pågående	Kartlägga projekt och aktörer som arbetar med kompetensförsörjning internt, regionalt, nationellt och globalt Riktas till beredningen för kompetensförsörjning	Från tjänstepersoner på regionala utvecklingsförvaltningen har beredningen fått ökad kännedom om de aktörer och projekt som återfinns i Västerbottens län med fokus på kompetensförsörjning. Beredningen har fört dialog med Strategirådet för kompetensförsörjning som utgörs av kommunchefer från Västerbotten. Dialog har även förts med Delegationen för utbildning inom kommunal samverkan för regional utveckling.	Tertial: aug, dec 2024-12-31
Pågående	Titta på vilka antidiskrimineringsåtgärder som genomförts inom ramen för de rekryteringsinsatser som pågår i länet Riktas till beredningen för kompetensförsörjning	Beredningen beslutade för 2024 att fokusera på Region Västerbottens interna antidiskrimineringsarbete. Genom dialog och med Region Västerbottens interna HR-avdelning har beredningen fått kunskap om Region Västerbottens arbete för att motverka diskriminering i rekryteringsprocessen.	Tertial: aug, dec 2024-12-31
Pågående	Föreslå metoder och förbereda hur regionen kan bidra till en långsiktig plan på 5–20 års sikt för kompetensförsörjning Riktas till beredningen för kompetensförsörjning	För 2024 har beredningen fokuserat arbetet på de angränsande regionerna Region Norrbotten, Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland. En enkät skickades under våren 2024 ut till dessa regioner med fokus på hur de ser på hanteringen av kompetensförsörjningens utmaningar och möjligheter på längre sikt.	Tertial: aug, dec 2024-12-31

Uppdrag från fullmäktige till beredning för samverkan och regional utveckling

Status	Uppdrag	Analys	Periodicitet /slutdatum
Pågående	Utifrån den regionala utvecklingsstrategin, beskriva kommunernas största utmaningar och möjligheter inom regional utveckling och hållbar tillväxt Riktas till beredningen för samverkan och regional utveckling	Beredningen har i ett utskick till respektive kommun i länet bett kommunerna meddela om det skett förändringar i deras situation vad gäller möjligheter och utmaningar från föregående år. Kommunerna har ombetts återkopplat skriftligen eller muntligen med eventuella förändringar. Per augusti har 14 av 15 kommuner lämnat svar på frågeställningen.	Tertial: apr, aug, dec 2024-12-31

Uppdrag från fullmäktige till demokratiberedning

Status	Uppdrag	Analys	Periodicitet /slutdatum
Pågående	Kartlägga hur regionen och kommunerna arbetar med att nå ut till underrepresenterade grupper för att stärka demokratin Riktas till demokratiberedningen	Strategin skickades ut på remiss internt och externt under våren och fick många svar. Samråd har skett med både Funktionsrätt Västerbotten och nationella minoriteter samt urfolk. Strategin är nu skickad för beredning i nämnder inför beslut i fullmäktige hösten 2024	Tertial: aug, dec 2024-12-31

Resultat och ekonomisk ställning

Verksamhetens intäkter och kostnader

Efter åtta månader är regionens totala resultat negativt med 100 miljoner kronor. 2023 samma period var regionens totala resultat negativt med 89 miljoner kronor.

Verksamhetens resultat efter årets andra tertial är negativt med 156 miljoner kronor. Med verksamhetens resultat menas verksamhetens intäkter och kostnader (verksamhetens nettokostnader) plus skatteintäkter och generella statsbidrag. 2023 samma period var verksamhetens resultat negativt med 138 miljoner kronor. Ökade skatteintäkter och statsbidrag mellan åren täcker inte den höga kostnadsökningstakten.

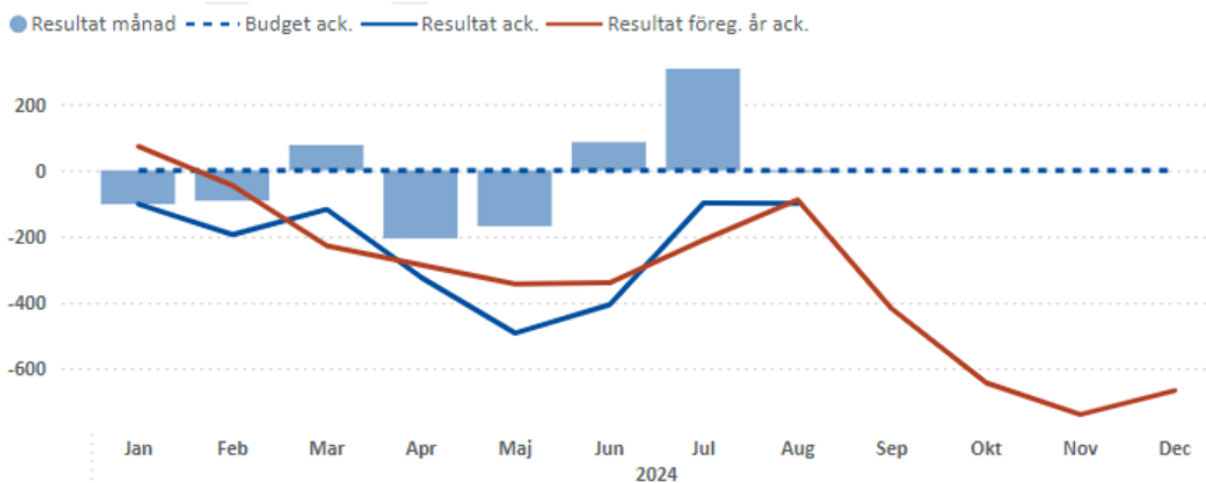
Finansnettot är positivt för perioden med 56 miljoner kronor på grund av en bra börsutveckling under årets första månader.

Verksamhetens nettokostnader som består av respektive styrelse och nämnds intäkter och kostnader har ökat med 7,0 procent jämfört med samma period föregående år vilket motsvarar 494 miljoner kronor. Helår 2023 ökade nettokostnaderna med 16 procent. Den höga nettokostnadsutvecklingen är till viss del inflationsdriven med allmänna prisökningar som påverkar i stort sett alla verksamheter.

Verksamhetens intäkter visar totalt ett högre utfall på 114 miljoner kronor jämfört med samma period föregående år, det motsvarar 5,2 procent. Intäkter som ökat är främst patientintäkter och vårdintäkter.

Kostnadssidan har ökat med 6,6 procent jämfört med samma period 2023 vilket motsvarar 609 miljoner kronor. Personalkostnaderna är 6,5 procent högre jämfört med föregående år och kostnader för medicinskt material samt utomlänsvård är 8,3 respektive 2,9 procent högre.

Region Västerbotten - Resultat inkl skatteintäkter, generella statsbidrag och finansnetto (Mkr)

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Regionens skatteintäkter påverkas dels av skattesatsen som 2024 är oförändrat 11,35 kronor, dels av befolkningens mängd, sysselsättningsnivå och lönenivåer. De generella statsbidragen används för att jämna ut skillnader i intäkter eller strukturella förutsättningar inom den kommunala sektorn. Inom statsbidragen regleras även utökat eller minskat ansvar mellan stat och regioner. Dessa intäkter och bidrag sätter de ekonomiska ramarna för regionens verksamhet.

Skatteintäkter för årets åtta första månader är 5 333 miljoner kronor en ökning med 146 miljoner kronor jämfört med samma period föregående år. En ökning motsvarande 2,8 procent.

De generella statsbidragen och utjämningen för perioden är 2 024 miljoner kronor. Det är 327 miljoner mer än samma period föregående år. En ökning motsvarande 19,3 procent. Sektorsbidrag till hälso- och sjukvården och ökat bidrag läkemedelsförmånen är den största förklaringen till ökningen mellan åren.

Sammanlagt ökade regionens intäkter från skatter samt generella statsbidrag och utjämning jämfört med samma period föregående år med 473 miljoner kronor, det motsvarar 6,9 procent.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader ger tillsammans ett finansnetto. Finansnettot per augusti är positivt med 56 miljoner kronor.

De finansiella intäkterna uppgår efter andra tertiet till 571 miljoner kronor och består till största delen av realiserade vinster från regionens pensionsmedelsportfölj.

Finansiella kostnader uppgår till 515 miljoner kronor, varav finansiell del av årets pensionskostnad, inklusive särskild löneskatt, är 470 miljoner kronor.

Budgetföljsamhet

Region Västerbotten har efter andra tertiet en negativ budgetavvikelse på 24 miljoner kronor.

Stor negativ påverkan har verksamhetens nettokostnader med ett underskott mot budget på 639 miljoner kronor. Den stora negativa budgetavvikelsen för verksamhetens nettokostnader förklaras av en hög nettokostnadsutvecklingen under 2023 och 2024. 2023 ökade nettokostnaderna med 16 procent och fram till och med augusti 2024 har nettokostnader ökat med ytterligare 7 procent. Detaljer återfinns under avsnittet Driftsredovisning - ekonomiskt resultat och ekonomisk analys.

Skatteintäkter och generella statsbidrag bidrar med ett överskott på 172 miljoner kronor. Finansnettot är 443 miljoner kronor högre än budget efter åtta månader.

Region Västerbotten har för 2024 lagt en negativ årsbudget på 437 miljoner kronor. Regionen har åberopat synnerliga skäl för att lägga en budget med ett negativt resultat.

Mer detaljer finns att läsa i avsnittet balanskravsresultat och i avsnittet om driftredovisning.

Prognos

Årsprognosen efter andra tertiet är att regionen kommer att ha ett budgetunderskott på 263 miljoner kronor, inklusive skatter, generella statsbidrag och finansiella poster. Efter första tertiet var årsprognosen ett budgetunderskott på 434 miljoner kronor. En förbättrad prognos för finansnettot är anledningen till en förbättrad årsprognos på totalen.

Prognosticerad budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader är ett underskott på 754 miljoner kronor. Det är en försämring med 22 miljoner kronor jämfört med prognosen efter första tertiet. Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden och folkhögskolestyrelsen gör alla bedömningen att de inte kommer att hålla sin budget 2024. Detaljer finns under avsnittet: Driftredovisning - prognos för verksamhetens nettokostnader.

Skatter och generella statsbidrag beräknas ge ett budgetöverskott på 112 miljoner kronor 2024. För finansiella poster är årsprognosen positiv med 380 miljoner kronor där bedömningen för pensionsmedelsportföljen är att prognos är lika med utfall per augusti.

Tabellen nedan visar resultat och budgetavvikelse.

Region Västerbotten 2024 (Mkr)	Augusti				Helår		
	Utfall 2308	Utfall 2408	Budget 2408	Åk Avvikelse	Budget 2024	Prognos Utfall	Prognos Avvikelse
Regionstyrelsen	-2 350	-2 515	-2 463	-52	-3 786	-3 890	-104
Hälso- och sjukvårdsnämnd	-4 371	-4 687	-4 109	-578	-6 392	-7 212	-650
Regionala utvecklingsnämnd	-289	-295	-283	-12	-427	-427	0
Folkhögskolestyrelsen	-4	-8	-9	1	-14	-15	-0,4
Patientnämnd	-4	-4	-4	0	-7	-7	0,0
Revision	-4	-4	-5	1	-9	-8	0,5
Verksamhetens Nettokostnader	-7 022	-7 513	-6 873	-639	-10 634	-11 558	-754
Skatteintäkter	5 187	5 333	5 363	-30	8 045	8 012	-33
Generella Statsbidrag	1 697	2 024	1 821	203	2 732	3 047	145
Summa Skatter och statsbidrag	6 884	7 357	7 184	172	10 777	11 059	112
Verksamhetens Resultat	-138	-156	311	-467	143	-499	-642
Finansiella likvidströmmar	-403	-488	-500	13	-750	-744	6
Finansiella värdereregleringar	452	543	113	430	170	543	373
Summa Finansnetto	49	56	-387	443	-580	-200	380
TOTAL	-89	-100	-76	-24	-437	-700	-263

Medelsförvaltning

Marknaderna har, efter en stark avslutning på 2023, fortsatt att avkasta bra under de två första tertialen 2024. Lägre inflation, lägre räntor och förhoppningar om en mjuklandning av den globala ekonomin har resulterat i god avkastning både för räntebärande och aktierelaterade instrument.

Avkastningen för regionens pensionsmedelsportfölj uppgick för perioden januari–augusti till 10,1 procent eller 564 miljoner kronor. Portföljens marknadsvärde har ökat från 5 591 miljoner kronor till 6 155 miljoner kronor.

Regionens låneskuld är efter andra tertialet oförändrad på 2 220 miljoner kronor. Under perioden förföll två lån som refinansierats, totalt 400 miljoner kronor. Samtliga lån är upptagna hos Kommuninvest och den genomsnittliga räntan var per augusti 2,7 procent.

Regionens likvida medel uppgick till 260 miljoner kronor per augusti. I slutet på året är bedömningen att det kan behövas 200–400 miljoner kronor i nyupplåning för att behålla en god likviditet.

2.3 Balanskravsresultat

Balanskravsresultatet är lagstadgat och innebär att verksamheten ska bedrivas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Beräkningen utgår från årets resultat och justeras med realisationsvinster och realisationsförluster vid försäljning av anläggningstillgångar, orealiserade vinster och förluster i värdepapper samt reservering och användning av resultatreserv. Om balanskravsresultatet är negativt ska det återställas under de närmast följande tre åren. Regionfullmäktige får besluta att ett negativt balanskravsresultat inte ska återställas eller återställas över längre tid om det finns synnerliga skäl.

Vid tertialrapporteringen görs en bedömning av balanskravsresultatet för helåret. Prognostiserat balanskravsresultat för 2024 är negativt med 1 210 miljoner kronor.

Regionen har även ett negativt balanskravsresultat på 239 miljoner kronor från 2023 att återställa senast 2026.

Balanskravsresultat (mkr)	
Prognos årets resultat i resultaträkningen	-700
Reducering av samtliga realisationsvinster	-6
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-537
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	33
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-1 210
Reservering av medel till resultatreserv	-
Användning av medel från resultatreserv	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-
Balanskravsresultat	-1 210

2.4 Väsentliga personalförhållanden

Medarbetare i regionen

Antal anställda

Antalet anställda i augusti 2024 uppgår till 11 092 personer, motsvarande siffra för april 2023 var 10 814, en ökning med 278 personer (med anställd avses en person som har en tillsvidareanställning eller ett vikariat med månadslön och med en sysselsättningsgrad om minst 40 procent).

Inom regionstyrelsen har antalet anställda ökat med 33 personer och inom regional utveckling har antalet anställda minskat med 5 personer. Inom hälso- och sjukvården har antalet anställda ökat med 245 personer. Ökningen beror främst på en större andel läkar-, sjuksköterske- och tandläkarstudenter, vilket utgör en ökning om 97 personer jämfört med föregående år. Dessutom har antalet undersköterskor och sjuksköterskor ökat med 62 respektive 54 personer under perioden.

Satsningar på ST-läkare har lett till en ökning av specialistläkare med 19 personer. Dessutom har fler fått finansierade studier till specialistsjuksköterska, vilket bidragit till en ökning av distriktssköterskor med 14

personer.

Arbetsmiljö

Nämndernas arbetsmiljöarbete för perioden beskrivs. Arbetsmiljön inom hälso- och sjukvårdsnämnden har under perioden påverkats av flera faktorer. Konflikten med Vårdförbundet har varit en central händelse som påverkat både chefer, medarbetare och patienter. Konsekvenserna av strejken och blockaden har lett till stress, bemanningssvårigheter, inställda operationer och ökade köer. Samtidigt har positiva effekter identifierats, som hur arbete organiseras/planeras, arbetsuppgiftsfördelning mellan yrkeskategorier och felaktig tillämpning av övertidsarbete. Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning inom flera verksamheter, där särskilt brist på undersköterskor, sjuksköterskor och läkare med rätt kompetensprofil märks tydligt.

Byggnadsrelaterad ohälsa (BRO) och dålig inomhusmiljö har påverkat arbetsmiljön i flera verksamheter, vilket i vissa fall lett till evakuering av personal. Problem med trångboddhet och tillfälliga lösningar är också utmanande, men förbättringsarbeten pågår och planeras fortsätta framöver. Trots pågående insatser kvarstår BRO-problem i flera lokaler, vilket påverkar arbetsmiljön negativt när medarbetare tvingas arbeta i utspridda, provisoriska utrymmen.

Vissa chefer har ett för stort antal medarbetare, vilket påverkar arbetsbelastningen, trots beslutad riktlinje om antal underställda medarbetare. Chefers förutsättningar är fortsatt ett prioriterat område. Flera basenheter har identifierat stress som ett problem och upplever samarbetsproblem internt. Samtliga problem hanteras genom handlingsplaner som utarbetats för att åtgärda dessa utmaningar.

Inom regionstyrelsen har alla staber startat igång Friskfaktorarbete med hjälp av Sunt arbetslivs verktyg. Belastningen inom HR-staben har varit hög utifrån bland annat konfliktläget med Kommunal och sedan strejk samt blockad för Vårdförbundets medlemmar. Det togs snabbt fram arbetssätt och struktur för hantering av bland annat MBL förhandlingar och hur information skulle spridas till verksamheterna och inom HR-staben. Digitalisering och Service har genomfört säkerhetskänsliga åtgärder både för teknikplattform och slutanvändare.

När det gäller Folkhögskolestyrelsen genomförs det systematiska arbetsmiljöarbetet enligt plan. Inga större avvikelser kan noteras.

Arbetsmiljön är god vid Patientnämnden. Förvaltningen verkar i funktionella lokaler och har väl utvecklade rutiner för arbetet. Planering och fördelning av uppgifter sker fortlöpande och delaktigheten är god. Förvaltningens personal följer återkommande upp arbetsmiljöriskerna och de åtgärder som vidtagits, samt identifierar vid behov nya arbetsmiljörisker.

Regionala utvecklingsnämnde bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Arbetsmiljön lyfts regelbundet på ledningsgruppsmöten, arbetsplatsträffar och i förvaltningens samverkansgrupp. Personalomsättningen i termer av extern rörlighet är låg. Däremot sker det en intern rörlighet där medarbetare ges möjlighet att växa och utvecklas inom organisationen genom att ta på sig nya roller, ansvarsområden eller projekt. Arbetet med arbetsmiljöplanen genomförs enligt plan, aktiviteter pågår och genomförs. I arbetsmiljöplanen finns en särskild åtgärd kring chefernas arbetsmiljö.

Sjukfrånvaroutveckling

Med sjukfrånvarons utveckling menas den genomsnittliga frånvaron över 12 månader. Som helhet utvecklas sjukfrånvaron positivt inom regionen och den har minskat till 5,5 procent i juli 2024. Att jämföra med 5,6 procent i augusti 2023. Det är korttidsfrånvaron som står för den positiva utvecklingen med en minskning på 0,2 procentenheter till 2,4 procent under samma period. Den totala sjukfrånvaron har bland kvinnor minskat från 6,19 procent till 6,12 procent och bland män från 3,69 procent till 3,52 procent. Sjukfrånvaron är högst bland medarbetare över 50 år men den har minskat under perioden från 6,42 procent till 6,16 procent. Däremot har sjukfrånvaron ökat för medarbetare som är yngre än 30 år från 5,11 procent till 5,32 procent. För medarbetarna i åldersgruppen 30–49 år har sjukfrånvaron minskat med 0,2 procentenheter till 5,06 procent.

Under perioden september 2023 – augusti 2024 har andelen medarbetare inom regionen

- som varit sjuk i 0 kalenderdagar minskat från 35 procent till 34 procent.
- som varit sjuka totalt 5 kalenderdagar är oförändrad på 61 procent.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har en positiv utveckling av sjukfrånvaron. Den har minskat från 5,7 procent per augusti 2023 till 5,6 procent i juli 2024. Det är korttidsfrånvaron som minskat. Kvinnor är överrepresenterade i

sjukfrånvarostatistiken jämfört med män, med en frånvaro på 6,2 procent jämfört med männens 3,6 procent. Sjukfrånvaron är högst bland medarbetare över 50 år, vilket kan förklaras av de fysiskt krävande arbetsuppgifterna inom vård och omsorg. För medarbetare under 50 år, särskilt i åldersgrupperna 30–49 år och yngre än 30 år, är sjukfrånvaron stabil och lägre.

Andel medarbetare inom hälso- och sjukvårdsnämnden som under perioden september 2023 – augusti 2024 - varit sjuk i 0 kalenderdagar är oförändrad på 32 procent.
- varit sjuka totalt 5 kalenderdagar har ökat från 58 procent till 60 procent.

Sjukfrånvaroutvecklingen inom regionstyrelsen är som helhet positiv men en minskning av den genomsnittliga frånvaron över 12 månader från 4,85 procent i augusti 2023 till 4,75 procent i juli 2024. Det är korttidsfrånvaron och den medellånga sjukfrånvaron som minskat med 0,2 procentenheter vardera medan den långa sjukfrånvaron har ökat med 0,2 procentenheter. Sjukfrånvaron har ökat bland kvinnor från 5,9 procent i augusti 2023 till 6,01 procent i juli 2024 men för män har sjukfrånvaron minskat under samma period från 3,63 procent till 3,26 procent. Både bland kvinnor och män är det den långa sjukfrånvaron som ökat.

Andel medarbetare inom regionstyrelsen som under perioden september 2023 – augusti 2024 - varit sjuk i 0 kalenderdagar har minskat från 48 procent till 42 procent.
- varit sjuka totalt 5 kalenderdagar har minskat från 71 procent till 67 procent.

Inom folkhögskolestyrelsen ligger den genomsnittliga sjukfrånvaron under de senaste 12 månaderna till och med juli på 7,5 procent. För kvinnor är sjukfrånvaron 7,2 procent och för män är den 7,9 procent. Korttidsfrånvaron har legat på 1,3 procent, vilket är en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Långtidsfrånvaron ligger på 1,1 procent vilket är en minskning på 0,7 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Andel medarbetare som varit sjuka i totalt 5 kalenderdagar är 83 procent.

Regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden rapporterar fortsatt låga sjuktal och hög frisknärvaro.

2.5 Förväntad utveckling

Den höga inflationen med påföljande räntehöjningar har haft en åtstramande effekt på ekonomin, därför antas BNP-tillväxten i många länder bli låg till måttlig i år. Riksbanken väntas fortsätta sänka styrräntan under året. Det kan dock ta tid för ränteförändringarna att få full effekt i ekonomin och det bedöms dröja till 2025 innan svensk BNP-tillväxt tar ordentlig fart. Prognosen är att inflationen stabiliseras runt två procent samtidigt som skatteunderlaget förbättras och pensionskostnaderna minskar till mer normala nivåer.

Utmaningen framåt ligger i att hantera stora utvecklingsinsatser som införandet av vårdinformationsstödet Cosmic och stora investeringar i fastigheter, IT och medicinteknisk utrustning. Samtidigt ska verksamheterna leverera en ökad tillgänglighet och anpassa sig till de ekonomiska förutsättningarna. Även om ekonomin för regionen ser ljusare ut 2025 och framåt är behoven av resultatförbättrande åtgärder stora samtidigt som den höga investeringstakten behöver ses över. För 2024 kommer det ekonomiska resultatet vara besvärande då de höga pensionskostnaderna tynger ekonomin rejält.

Att klara verksamheten inom tilldelad budget är en fråga som ständigt måste hållas aktuell för att regionen ska kunna komma tillrätta med kostnadskontrollen. För att bromsa kostnadsutvecklingen och hantera den ekonomiska situationen kommer det att krävas krafttag från alla verksamheter, även för de verksamheter som har budgetbalans.

- Belastningen på hälso- och sjukvården är fortsatt hög, en bild som även delas nationellt och i stora delar av världen.
- Befolkningsutvecklingen tyder på att det blir färre som kommer att ta hand om fler i vården. Utmaningen är fortsatt att ställa om hälso- och sjukvården i en takt som krävs utifrån de tillgängliga resurserna.
- Att hålla antalet anställda på en stabil nivå i kombination med att kompetensförsörjning är en stor utmaning, främst inom hälso- och sjukvården. Bristen på personal leder till brist på vårdplatser och skapar väntetider och ökade kostnader för utomlänsvård enligt vårdgarantin.
- Minskade trafik kostnader inom regiontrafiken och minskad reduktionsplikt i bensin och diesel har inneburit kraftiga sänkningar av drivmedelspriserna.

3 Finansiellt bokslut

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (mkr)				
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-01-01--	2023-01-01--	2024-01-01--	2023-01-01--
	2024-08-31	2023-08-31	2024-08-31	2023-08-31
Verksamhetens intäkter (Not 1)	2 961	2 864	2 498	2 364
Verksamhetens kostnader (Not 2)	-10 057	-9 504	-9 595	-9 010
Avskrivningar (Not 3)	-424	-381	-420	-376
Verksamhetens nettokostnader	-7 520	-7 021	-7 517	-7 022
Skatteintäkter (Not 4)	5 333	5 187	5 333	5 187
Generella statsbidrag (Not 5)	2 028	1 697	2 028	1 697
Verksamhetens resultat	-159	-136	-156	-138
Finansiella intäkter (Not 6)	574	477	571	477
Finansiella kostnader (Not 7)	-515	-428	-515	-428
Resultat efter finansiella poster	-100	-87	-100	-89
Periodens resultat	-100	-87	-100	-89

Kassaflödesanalys, indirekt metod

KASSAFLÖDESANALYS indirekt metod (mkr)				
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
LÖPANDE VERKSAMHET				
Årets resultat	-100	-668	-100	-668
Justering för ej likvidpåverkande poster (Not 1)	648	1 333	647	1 326
Medel från löpande verksamhet före förändring av rörelsekapital	548	665	547	658
Förändring kortfristiga fordringar	210	-40	186	-63
Förändring förråd	2	-6	2	-6
Förändring korta skulder	-95	191	-59	144
Kassaflöde löpande verksamhet	665	810	676	733
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Investeringar (Not 2)	-525	-948	-522	-941
Försäljning av anläggningstillgångar (Not 3)	0	0	0	0
Förändring finansiella tillgångar (Not 4)	-27	-320	-27	-320
Kassaflöde investeringsverksamhet	-552	-1 268	-549	-1 261
FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Förändring långfristiga skulder (Not 5)	1	441	3	444
Förändring långfristig fordran	-1	0	0	0
Kassaflöde finansieringsverksamhet	-0	441	3	444
Periodens kassaflöde	112	-17	131	-83
Likvida medel vid periodens början	226	247	130	213
Likvida medel vid periodens slut	338	230	261	130

Balansräkning

BALANSRÄKNING (mkr)				
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Immateriella tillgångar (Not 1)	81	92	81	91
Mark, byggnader, tekniska anläggningar (Not 2)	6 702	6 542	6 702	6 542
Maskiner och inventarier (Not 3)	874	923	853	903
Finansiella anläggningstillgångar (Not 4)	139	137	137	137
Summa anläggningstillgångar	7 795	7 693	7 773	7 673
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Förråd (Not 5)	34	36	34	36
Kortfristiga fordringar (Not 6)	1 458	1 668	1 396	1 582
Kortfristiga placeringar (Not 7)	6 155	5 591	6 155	5 591
Kassa och bank (Not 8)	338	230	261	130
Summa omsättningstillgångar	7 986	7 525	7 847	7 339
SUMMA TILLGÅNGAR	15 781	15 218	15 619	15 012
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital (Not 9)				
- Eget kapital	2 854	3 528	2 831	3 499
- Årets resultat	-100	-668	-100	-668
Summa eget kapital	2 754	2 860	2 731	2 831
AVSÄTTNINGAR				
Avsättning pensionsförpliktelser (Not 10)	7 672	6 887	7 672	6 887
Summa avsättningar	7 672	6 887	7 672	6 887
SKULDER				
Långfristiga skulder (Not 11)	2 652	2 673	2 650	2 668
Kortfristiga skulder (Not 12)	2 704	2 798	2 566	2 625
Summa skulder	5 356	5 471	5 216	5 293
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	15 781	15 218	15 619	15 012
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER				
Panter och jämförliga säkerheter				
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna (Not 13)	4 837	4 781	4 837	4 781
Övriga ansvarsförbindelser (Not 14)	278	278	267	278

Noter

Redovisningsprinciper

De redovisningsprinciper som användes i senaste årsredovisningen gäller även i upprättandet av finansiellt bokslut i denna delårsrapport. Den sammanställda redovisningen har påverkats av att Länstrafiken i Västerbotten AB per 31 mars avyttrat hälften av aktieinnehavet i Bussgods i Norr AB vilket inneburit att det per augusti redovisas som ett intressebolag och inte ett dotterbolag.

Externa projektmedel (del av övriga intäkter) skuldförs i högre omfattning än rekommenderat.

Bedömningen är att inga säsongsvariationer eller cykliska effekter har påverkat verksamheten i särskilt hög grad.

NOTER RESULTATRÄKNING (belopp i mkr)				
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Patientintäkter	183	159	183	159
Försäljning av hälso- och sjukvård	961	881	961	881
Försäljning av tandvård	30	35	30	35
Försäljning av medicinska tjänster	218	219	218	219
Försäljning av andra tjänster	142	139	142	139
Försäljning av material och varor	112	102	112	102
Erhållna bidrag	766	759	766	759
Övriga intäkter	549	570	87	71
Summa verksamhetens intäkter	2 961	2 864	2 498	2 364

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	3 683	3 560	3 664	3 522
Sociala avgifter	1 320	1 224	1 313	1 212
Pensionskostnader	862	733	860	730
Läkemedel, sjukvårdsartiklar och medicinskt material	1 324	1 222	1 324	1 222
Ersättning, privata hälsovalsenheter	176	160	176	160
Köpt hälso- och sjukvård	257	257	257	257
Verksamhetsanknutna tjänster	352	341	352	341
Lämnade bidrag	290	266	477	399
Lokal- och fastighetskostnader samt media	246	243	246	243
Övriga kostnader	1 547	1 497	925	925
Summa kostnader	10 057	9 504	9 595	9 010

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31
Not 3 Avskrivningar				
Immateriella tillgångar	18	18	18	18
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	240	202	240	202
Maskiner och inventarier	166	161	163	156
Summa avskrivningar	424	381	420	376

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31
Not 4 Skatteintäkter				
Regionsskatt	5 333	5 187	5 333	5 187
Summa skatteintäkter	5 333	5 187	5 333	5 187
Specifikation av skatteintäkterna				
Preliminära utbetalningar	5 329	5 097	5 329	5 097
Justeringspost, slutavräkning tidigare år	-25	33	-25	33
Prognos, slutavräkning innevarande år	28	57	28	57

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31
Not 5 Generella statsbidrag och utjämning				
Strukturbidrag	45	45	45	45
Kostnadsutjämning	76	86	76	86
Inkomstutjämning	926	881	926	881
Statsbidrag, läkemedelsförmånen	679	607	679	607
Regleringsbidrag	135	79	135	79
Generella bidrag från staten	166	0	166	0
Summa generella statsbidrag	2 028	1 697	2 028	1 697

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31
Not 6 Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar	22	0	22	0
Ränteintäkter	7	5	4	5
Vinst vid avyttring av finansiella anläggningstillgångar	0	2	0	2
Vinst vid avyttring av finansiella omsättningstillgångar	6	73	6	73
Orealiserade vinster, finansiella omsättningstillgångar	537	399	537	399
Återföring av värderegleringar, finansiella omsättningstillgå	0	0	0	0
Realiserade valutakursvinster	1	-2	1	-2
Summa finansiella intäkter	574	477	571	477

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31	2024-01-01-- 2024-08-31	2023-01-01-- 2023-08-31
Not 7 Finansiella kostnader				
Räntekostnad	38	11	38	11
Räntedel av årets pensionskostnad	378	309	378	309
Löneskattedel av årets pensionskostnad	92	75	92	75
Orealiserade förluster, finansiella omsättningstillgångar	0	21	0	21
Realiserade valutakursförluster	2	10	2	10
Räntekostnader finansiell leasing	3		3	
Övriga finansiella kostnader	2	2	2	2
Summa finansiella kostnader	515	428	515	428

NOTER KASSAFLÖDESANALYS (belopp i mkr)				
	Koncernen		Regionen	
	2024-01-01--	2023-12-31	2024-01-01--	2023-12-31
Not 1 Justering för ej likvidpåverkande poster	2024-01-01--		2024-01-01--	
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Av- och nedskrivningar och utrangeringar	422	604	421	597
Justering orealiserade vinster och förluster värdepapper	-537	-192	-537	-192
Justering av finansiell leasingsskuld	-21	-32	-21	-32
Årets förändring, avsättning för pensioner	785	953	785	953
Summa ej likviditetspåverkande poster	648	1 333	647	1 326

	Koncernen		Regionen	
	2024-01-01--	2023-12-31	2024-01-01--	2023-12-31
Not 2 Investeringar	2024-01-01--		2024-01-01--	
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Immateriella tillgångar	8	17	8	17
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	399	597	399	597
Maskiner och inventarier	118	330	115	324
Finansiella anläggningstillgångar	0	4	0	4
Summa investeringar	525	948	522	942

	Koncernen		Regionen	
	2024-01-01--	2023-12-31	2024-01-01--	2023-12-31
Not 3 Försäljning av anläggningstillgångar	2024-01-01--		2024-01-01--	
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Materiella anläggningstillgångar	4	1	0	0
Summa försäljningar	4	1	0	0

	Koncernen		Regionen	
	2024-01-01--	2023-12-31	2024-01-01--	2023-12-31
Not 4 Förändring kortfristiga placeringar	2024-01-01--		2024-01-01--	
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Återinvesterade utdelningar och fondrabatter	0	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster	0	0	0	0
Omplacering i kortfristiga finansiella placeringar	27	-320	27	-320
Summa förändring kortfristiga placeringar	27	-320	27	-320

	Koncernen		Regionen	
	2024-01-01--	2023-12-31	2024-01-01--	2023-12-31
Not 5 Förändring långfristiga skulder	2024-01-01--		2024-01-01--	
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Investeringsbidrag	3	24	3	24
Amortering av skuld	-2	-3	0	0
Nyupplåning	0	420	0	420
Summa förändring långfristiga skulder	1	441	3	444

NOTER BALANSRÄKNING (belopp i mkr)				
	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Not 1 Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	295	281	295	278
Årets investeringsutgifter	8	17	8	17
Summa anskaffningsvärde	303	298	303	295
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-204	-183	-204	-181
Årets avskrivningar	-18	-23	-18	-23
Summa avskrivningar	-222	-206	-222	-204
Summa redovisat värde vid årets slut	81	92	81	91

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Not 2 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	11 435	10 838	11 435	10 838
Årets investeringsutgifter	399	597	399	597
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Summa anskaffningsvärde	11 834	11 435	11 834	11 435
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-4 894	-4 558	-4 894	-4 558
Årets avskrivningar	-240	-336	-240	-336
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Summa avskrivningar	-5 133	-4 894	-5 133	-4 894
Summa redovisat värde vid årets slut	6 702	6 542	6 702	6 542

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Not 3 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	3 775	3 448	3 703	3 383
Årets investeringsutgifter	118	330	115	324
Försäljning/utrangeringar	-53	-4	-53	-4
Summa anskaffningsvärde	3 839	3 775	3 764	3 703
Avskrivningar				
Ingående avskrivningar	-2 852	-2 611	-2 799	-2 566
Årets avskrivningar	-166	-245	-163	-237
Försäljningar/utrangeringar	53	4	53	4
Summa avskrivningar	-2 966	-2 852	-2 910	-2 799
Summa redovisat värde vid årets slut	874	923	853	903

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
Not 4 Finansiella anläggningstillgångar	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Långfristiga fordringar (utlämnade lån)	19	17	17	17
Värdepapper m.m.	119	119	119	119
Bostadsrätter	0	0	0	0
Summa redovisat värde vid årets slut	139	137	137	137

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
Not 5 Förråd	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Förråd, bränsle	4	4	4	4
Förråd, implantat	29	28	29	28
Förråd, övrigt	1	5	1	5
Summa redovisat värde vid årets slut	34	36	34	36

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
Not 6 Kortfristiga fordringar	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Kundfordringar	397	511	286	388
Övriga fordringar	15	34	7	9
Mervärdeskatt och fordringar på staten	32	137	32	137
Upplupna skatteintäkter	130	356	130	356
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	884	630	941	692
Summa redovisat värde vid årets slut	1 458	1 668	1 396	1 582

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
Not 7 Kortfristiga placeringar	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Aktier och andelar	3 396	3 478	3 396	3 478
Räntefonder	2 060	1 904	2 060	1 904
Övriga kortfristiga placeringar	2	14	2	14
Orealiserad värdeförändring	697	195	697	195
Summa redovisat värde vid årets slut	6 155	5 591	6 155	5 591

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
Not 8 Postgiro, bank, handkassar	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Bank	338	230	261	130
Summa redovisat värde vid årets slut	338	230	261	130

Region Västerbotten har en checkkredit på 300 miljoner kronor som ej var utnyttjad vid bokslutstillfället.

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
Not 9 Eget kapital	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Ingående eget kapital	2 854	3 528	2 831	3 499
Årets resultat	-100	-668	-100	-668
Summa redovisat värde vid årets slut	2 754	2 860	2 731	2 831

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
Not 10 Avsättning pensionsförpliktelser	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Utgående avsättning inkl löneskatt	6 887	5 885	6 887	5 885
Varav löneskatt	1 345	1 149	1 345	1 149
Utgående avsättning exkl löneskatt	5 543	4 736	5 543	4 736
Nyintjänad pension	358	448	358	448
Pensionsutbetalningar	-102	-133	-102	-133
Ränte -och basbeloppsuppräknig	378	463	378	463
Övrig post	-2	-11	-2	-11
Förändring av löneskatten	153	186	153	186
Förändring pension förtroendevalda	0	48	0	48
Summa redovisat värde vid årets slut	7 672	6 887	7 672	6 887
Utredningsgrad i procent	96	96	96	96

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
Not 11 Långfristiga skulder	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Investeringsbidrag	91	88	91	88
Långfristiga skulder finansiell leasing	339	360	339	360
Långfristiga skulder	2 222	2 224	2 220	2 220
Summa redovisat värde vid årets slut	2 652	2 673	2 650	2 668
Investeringsbidragen periodiceras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.				

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
Not 12 Kortfristiga skulder	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Leverantörsskulder	160	764	223	745
Innestående oövertid	48	47	48	47
Innestående jour och retroaktiva löner	251	194	251	194
Semesterlöneskuld	360	527	360	527
Upplupen arbetsgivaravgift	143	135	143	135
Upplupen pensionsavgift, avgiftsbestämda pensioner	299	222	299	222
Källskatt	120	116	120	116
Upplupna kostnader m.m.	1 322	792	1 122	637
Summa redovisat värde vid årets slut	2 704	2 798	2 566	2 625

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Not 13 Pensionsförpliktelser som inte upptagits bland skulderna eller avsättningarna				
Ingående ansvarsförbindelse	4 781	4 712	4 781	4 712
Ränte- och basbeloppsuppräknig	202	310	202	310
Nyintjänad pension	0	0	0	0
Pensionsutbetalningar	-191	-273	-191	-273
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	0	0	0
Övrig post	33	18	33	18
Förändring av löneskatten	11	14	11	14
Summa pensionsförpliktelser	4 837	4 781	4 837	4 781
<i>Pensionsförpliktelser exkl löneskatt</i>	<i>3 892</i>	<i>3 848</i>	<i>3 892</i>	<i>3 848</i>
Anställda Ädelreformen				
Ädel	161	151	161	151
Löneskatt	39	37	39	37
Summa ädelreform	199	188	199	188

	Koncernen	Koncernen	Regionen	Regionen
	2024-08-31	2023-12-31	2024-08-31	2023-12-31
Not 14 Borgensåtaganden				
Länstrafiken i Västerbotten AB	25	25	25	25
AC-Net Internservice AB	10	10	10	10
Stiftelsen Skellefteå museums samlingar	1	1	1	1
* Transitio, garantibelopp (enskilt efter regress)	231	242	231	242
Summa redovisat värde vid årets slut	267	278	267	278

Proprieborgen Transitio (solidarisk)

* Borgensåtagande som innebär att fordringsägaren omedelbart kan kräva vem hen vill av borgensmännen eller låntagaren så snart någon betalning uteblivit. Region Västerbotten har som ett av 21 regioner undertecknat dessa borgensförbindelser.

Bedömt utestående värde, borgensförbindelser	571	592	571	592
--	-----	-----	-----	-----

Solidarisk borgen Kommuninvest Sverige AB

Region Västerbotten har i oktober 2016 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2020-06-30 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem har lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Västerbottens ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2024-06-30 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 624 188 263 400 kronor och totala tillgångar till 630 304 972 567 kronor. Region Västerbottens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 927 368 999 kronor och andelen av de totala tillgångarna till 2 944 178 301 kronor.

4 Driftredovisning

Driftredovisningen också kallad verksamhetens nettokostnader ska redogöra för hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Innevarande års utfall ska även jämföras med föregående års utfall. Driftredovisningen speglar respektive styrelse och nämnds intäkter och kostnader.

Sammantaget är verksamhetens nettokostnader 7 procent högre ackumulerat augusti än samma period 2023 vilket motsvarar 490 miljoner kronor. Budgetunderskottet är för perioden 639 miljoner kronor.

Verksamhetens externa kostnader har ökat med 6,6 procent jämfört med samma period 2023. Personalkostnaderna har ökat med 6,5 procent och har en negativ avvikelse mot budget på 425 miljoner kronor. Personalkostnaderna påverkas negativt av årets bemanningssituation, konflikt och strejk vilket inneburit kortsiktiga dyra lösningar inom hälso- och sjukvården. Kostnadstrenden för hypersonal inom vården har vänt sista månaden och kostnaderna minskar jämfört med föregående år samma period med 2 procent. Regionens pensionskostnader har en kostnadsökning på 13 procent och en negativ budgetavvikelse på 57 miljoner kronor.

Läkemedelskostnaderna har ett överskott mot budget på 11 miljoner kronor och en kostnadsutveckling på 8 procent jämfört med föregående år.

Utomlänsvårdskostnaderna har ökat med 3 procent jämfört med samma period 2023. Senaste tolv månadersperioden jämfört med helår 2022 har kostnaderna öka med 37 procent. Budgetavvikelsen är ackumulerat augusti 61 miljoner kronor. Budgetunderskottet är ackumulerat augusti 61 miljoner kronor.

Kostnader för medicinskt material har ökat med 8 procent jämfört med föregående år samma period vilket innebär ett underskott mot budget är 63 miljoner kronor. Hjälpmedel som ligger under övrig direkt produktion har ökat med 24 procent. Kostnader för IT/MT minskar med 5 procent varav kostnaderna för konsulttjänster minskat med 15 procent. Trots minskade kostnader jämfört med tidigare år så är budgetunderskottet för IT/MT kostnader 44 miljoner kronor för perioden.

Övriga personalkostnader vilket i huvudsak är utbildning och resekostnader har ökat med 5 procent jämfört samma period 2023. Regionens ambition är att minska tjänsteresandet med 15 procent jämfört med 2023. Ackumulerat augusti har resekostnaderna minskat med 1,6 procent jämfört med samma period 2023 men kostnaderna ligger 15 procent över plan.

Verksamhetens intäkter är 5 procent högre än samma period 2023. Vårdintäkter och patientintäkter ökar med 14 respektive 8 procent. Vårdintäkterna har ett budgetöverskott på 31 miljoner kronor medan patientintäkterna har ett budgetunderskott på 31 miljoner kronor varav 33 miljoner kronor är inom tandvården.

Tabellen visar verksamhetens nettokostnader uppdelad på kostnadsslag (inkl. interna poster)

Region Västerbotten	Augusti		Ackumulerat Augusti				Helår
	Avvikelse	Ack Utfall föreg år	Ack Utfall innev år	Ack Budget innev år	Avvikelse	Förändring utfall i %	
Verksamhetens intäkter							
Patientintäkter	-4	150	171	201	-31	13,5	305
Vårdintäkt inkl lab/rtg	10	1 149	1 228	1 190	38	6,9	1 820
Tandvårdsintäkter	-4	188	192	218	-26	2,1	327
Vårdvalet primärvård	-2	796	853	867	-13	7,1	1 322
Försäljning av tjänster	3	347	335	338	-3	-3,6	499
Övriga intäkter	5	915	941	855	86	2,8	1 132
Total	8	3 545	3 719	3 669	50	4,9	5 404
Verksamhetens kostnader							
Personal	-58	-5 565	-5 925	-5 502	-423	6,5	-8 424
Övriga personalkostnader	4	-92	-97	-91	-6	4,9	-132
Läkemedel	-1	-783	-846	-857	11	8,0	-1 329
Medicinskt o tandv mtrl	-2	-407	-441	-377	-63	8,3	-575
Övrig direkt produktion	1	-487	-577	-577	0	18,4	-805
Köp av verksamhet o tjänster	5	-1 502	-1 584	-1 578	-7	5,5	-2 409
Utomlänsvård	1	-237	-244	-183	-61	2,9	-274
Fastighetskostnader	-16	-305	-313	-286	-27	2,5	-439
IT/MT poster	-50	-362	-344	-300	-44	-4,9	-455
Övriga poster	44	-454	-446	-384	-62	-1,9	-594
Avskrivningar m m	12	-371	-415	-409	-6	11,7	-602
Total	-59	-10 568	-11 232	-10 543	-689	6,3	-16 038
Total	-51	-7 022	-7 513	-6 873	-639	7,0	-10 634

4.1 Uppföljning per nämnd

Regionstyrelsen

Regionstyrelsens nettokostnader uppgår per augusti till 2 515 miljoner kronor vilket är en ökning med 166 miljoner kronor eller 7 procent jämfört med föregående år. Den höga nettokostnadsutvecklingen är till viss del inflationsdriven med allmänna prisökningar som påverkar i stort sett alla verksamheter. Den ökade framdriften i införandet av vårdinformationstödet Cosmic, tillkommande förvaltningskostnader för Cosmic samt minskade riktade statsbidrag är andra förklaringar till den höga nettokostnadsutvecklingen.

Budgetavvikelsen är negativ med 52 miljoner kronor efter åtta månader. Primärvård- och tandvårdbeställning har en positiv budgetavvikelse på 17 respektive 7 miljoner kronor efter andra tertiet. Inom primärvård är det utbetalningar av de rörliga besöksersättningarna som är lägre än förväntat. Området Digitalisering och service uppvisar en negativ avvikelse mot budget på 53 miljoner kronor.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämndens nettokostnader uppgår per augusti till 4 673 miljoner kronor vilket är en ökning med 311 miljoner kronor eller 7 procent jämfört med föregående år. Intäkterna har ökat med 6 procent och kostnaderna har ökat med 7 procent.

Nämnden redovisar per augusti ett underskott mot budget på 578 miljoner kronor. Ekonomin har fortsatt påverkats av årets bemanningssituation, konflikt och strejk. Förändrad produktion med reducerade vårdplatser har resulterat i ökad kostnad för utomlänsvård.

Störst avvikelse återfinns inom personalkostnader där underskottet uppgår till 359 miljoner kronor och en kostnadsutveckling på 7 procent. Personalkostnadernas kostnadsutveckling förklaras av löneutveckling och ökade sociala avgifter.

Vårdintäkter har en positiv avvikelse mot budget på 36 miljoner kronor. Patientintäkter och tandvårdsintäkter redovisar fortsatta budgetunderskott som tillsammans uppgår till 57 miljoner kronor. Bristen på tandläkare är sedan flera år en stor utmaning och medför en prioritering av barntandvård och akut tandvård på bekostnad av intäktsfinansierad vuxentandvård. Underskotten vägs upp av övriga intäkter främst genom erhållna statsbidrag, projektbidrag och övriga intäkter.

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämndens nettokostnader uppgår efter andra tertiet till 295 miljoner kronor. Detta är en ökning med 4 miljoner kronor vilket motsvarar 2 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

Nämnden har en negativ budgetavvikelse efter årets första åtta månader med 12 miljoner kronor. Kollektivtrafiken har en negativ budgetavvikelse med 21 miljoner kronor medan övriga basenheter gemensamt uppvisar en positiv budgetavvikelse med 9 miljoner kronor. Överskottet förklaras bland annat av vakanta tjänster, en högre andel arbete i externfinansierade projekt samt budgetperiodiseringar. Kollektivtrafikbolagen har inkommit med kraftigt förbättrade prognoser som innebär förbättrad prognos för året som helhet.

Folkhögskolestyrelsen

Folkhögskolestyrelsen intäkter har minskat med 12 procent jämfört med motsvarande period föregående år och kostnaderna ökat med 0,4 procent.

Styrelsen har ett överskott mot budget på 1,4 miljoner kronor ackumulerat augusti. Vissa statsbidrag har minskats samtidigt som en del extra pengar inkommit från föregående års reglering. Beläggningen på internatet, deltagare hänvisade från kommun och arbetsförmedling har varit lägre än förväntat. Under perioden har personalkostnaderna varit lägre än beräknat på grund av föräldraledigheter och förändrade arbetsuppgifter. Det pågår en övertalighetsprocess i Vindeln.

Patientnämnden

Jämfört med 2023 samma period har nettokostnaderna ökat med 8 procent. Patientnämnden har ett överskott mot budget på 0,2 miljoner kronor ackumulerat augusti. Vissa personalkostnader uppvisar underskott och är föremål för fortsatt analys.

Tabellen visar verksamhetens nettokostnader uppdelad per nämnd och styrelse (intern och extern)

Driftredovisning i miljoner kronor				
Region Västerbotten 2024	Utfall 2023	Utfall 2024	Kostnads utveckling	Budget- avvikelse
Regionförvaltningen	-2 350	-2 515	7%	-52
Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen	-4 371	-4 687	7%	-578
Regionala utvecklingsförvaltningen	-289	-295	2%	-12
Folkhögskoleförvaltningen	-4	-8	84%	1,4
Patientnämndsförvaltningen	-4	-4	8%	0,2
Revision	-4	-4	3%	0,8
Verksamhetens Nettokostnader	-7 022	-7 513	7,0%	-639

4.2 Analys av större budgetavvikelser

Skulder till personal

Senaste pensionsprognosen visar på ökade pensionskostnader med 89 miljoner kronor för helåret 2024, en ökning med 20 miljoner kronor jämfört med förra prognosen från april. Pensionskostnaderna har haft en kostnadsutveckling på 13 procent jämfört med samma period 2023. Utfallet på pensionskostnader är svårt att styra över på kort sikt. Genom att löpande ta hänsyn till pensionskostnadernas prognostiserade utveckling i budgeteringen är målet att budgeten ska vara så nära utfallet som möjligt. Prognosen för 2025 är att pensionskostnaderna minskar kraftigt.

Framtidens vårdinformationstöd

En negativ budgetavvikelse för FVIS-programmet på 32 miljoner kronor efter andra tertiet. Inom FVIS-programmet ökar kostnaderna 2024 inför planerad driftstart i april 2025. Tillfällig avvikelse inom programmet och ökade kostnader i förvaltning för tillkommande integrationer och tillägg/beställningar är orsaker. Den senast gjorda årsprognosen efter april är en negativ avvikelse mot budget på 55 miljoner kronor. Aktiviteter för att minska kostnaderna görs, bland annat avveckling av gamla system för att frigöra budget till Cosmic i förvaltning, anpassning till ny tidplan samt förslag att omfördela budgetmedel efter programmets avslut. Enligt nuvarande tidplan och prognos för 2025 förväntas kostnaderna kunna hanteras inom befintlig nivå av årsbudget kommande år.

Medicinskt material

Snabb medicinsk utveckling innebär en stor patientnytta men också en hög kostnadsutveckling. Inflationen påverkar med stigande priser för produktionsmaterial. Kostnadsutveckling ligger på 8 procent. Jämförelsen görs dessutom utifrån en hög kostnadsnivå föregående år. Köp utanför avtal, avtal som löpt ut och nya EU-regler påverkar också kostnaderna negativt. Ökat samarbete mellan verksamhet och upphandling. Genomgång av förpackningsstorlek för att minska kassering är några aktiviteter för att få ner kostnadsnivån.

Administration

Regionen har ett uppdraget att minska kostnaderna för administration motsvarande 100 miljoner kronor tom juni 2024. Hälsa- och sjukvårdsnämnden och Regionala utvecklingsförvaltningen gör bedömningen att uppdraget är genomfört. Inom Regionstyrelsens verksamheter redovisar staberna att reduceringar av tjänster är uppfyllt. Digitalisering och service gör däremot bedömningen att konsultväxlingar och effektiviseringar ska ge full effekt från och med kvartal 3 i år, mätt i tjänster. Den förväntade ekonomiska effekten på 100 miljoner kronor bedöms inte kunna uppnås under 2024 då många anställningar/konsulter avslutats under året och inte får full åreffeekt förrän senare.

Utomlänsvård

Trenden är att kostnaderna för utomlänsvård ökat senaste åren. Kostnaderna 2022 var 266 miljoner kronor och för senaste 12 månaders perioden (juli 2023 - augusti 2024) är kostnaden 362 miljoner kronor en ökning med 36 procent. Ökad efterfrågan på vård och förändrad produktion med reducerade vårdplatser har resulterat i ökade kostnader. Arbete pågår med rekrytering av personal till vårdavdelningarna så att fler vårdplatser kan öppnas.

Hyrpersonal vård

Kostnaderna för hyrpersonal i vården är 191 miljoner kronor för andra tertialet. Det är 5 miljoner kronor mindre än 2023 samma period vilket motsvarar en minskning på 2 procent. Merkostnaden för att ha hyrpersonal istället för egen personal bedöms till 50 procent vilket innebär en merkostnad på 96 miljoner kronor andra tertialet.

Sveriges kommuner och regioners indikator som mäter kostnad för hyrpersonal i förhållande till kostnad för egen anställd personal ligger för regionen på 4,4 procent för senaste 12-månadersperioden vilket är en nedgång jämfört med tidigare 12-månadersperioder. Primärvården ligger på 15,5 procent och sjukhusvården på 2,7 procent och båda har minskat sitt beroende jämfört tidigare perioder. Riktmärket är 2,0 procent. Primärvården har svårt att bemanna med egen personal, främst när det gäller läkare i inlandet och i Skellefteåområdet. Som ett led i att minska användningen av hyrbemanning har regionerna genomfört en nationell upphandling. Det nya avtalet innehåller gemensamma och tydligare krav när det gäller både kvalitet, kompetens och kostnader. Ett nationellt arbete pågår också för att minska regionernas beroende av hyrpersonal.

Ej finansierade aktiviteter

Hälso och sjukvården har identifierat att det i verksamheten finns beslutade aktiviteter som saknar finansiering. Det i kombination med ökade kostnader har haft negativ effekt på nämndens budgetavvikelse. I mars i år uppmanades verksamheten att ta fram ytterligare åtgärder för att bromsa denna negativa utveckling. Framtagna förslag om utbudsförändring och omprioritering som grundas på medicinsk bedömning beslutas av verksamhetschef och genomförs omgående. Förslag som politiskt ska förankras följer en framtagen process där framtagna underlag även ska innehålla risk och konsekvensanalyser innan de presenteras i nämnd.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafikbolagen Norrtåg och Länstrafikens budgeterade behov av driftbidrag uppgick vid årets början till 36 miljoner kronor mer än vad Region Västerbotten hade utrymme att budgetera för. Länstrafiken har per juni lämnat en kraftigt förbättrad årsprognos med 35 miljoner kronor. Även Norrtåg lämnar en positiv årsprognos på drygt 2 miljoner kronor jämfört med Region Västerbottens budgeterade driftbidrag för 2024. Det som främst påverkat Länstrafikens årsprognos är utvecklingen av drivmedelspriserna, även intäkterna har haft en positiv utveckling men är ännu ej i nivån före pandemin. I prognosen inryms också positiva effekter av lägre avskrivningskostnader, ränteintäkter och reavinst av aktieförsäljning. När det gäller Norrtåg är den positiva prognosen främst påverkad av lägre kostnader för konsultinsatser i samband med förstudier för nya tåg samt högre intäkter.

4.3 Prognos för verksamhetens nettokostnader

Prognosticerat budgetunderskott för verksamhetens nettokostnader efter andra tertialet är 754 miljoner kronor. Regionstyrelsen, Hälso- och sjukvårdsnämnden och Folkhögskolestyrelsen gör alla bedömningen att de inte kommer att hålla sin budget 2024.

Regionstyrelsen

Årsprognos för Regionstyrelsen är en negativ budgetavvikelse på 104 miljoner kronor. Den negativa prognosen förklaras främst av höga kostnader för införande och drift av vårdinformationsstödet Cosmic samt ökade pensionskostnader.

Prognosen för Primärvård beställning är ett överskott på 30 miljoner kronor, främst på grund av lägre rörliga ersättningar än vad budgeten är baserad på. Tandvård beställning prognosticerar ett budgetöverskott på 9 miljoner kronor.

För Digitalisering och Service prognosticeras totalt ett underskott mot budget på 100 miljoner kronor. Underskottet förklaras i huvudsak av framdriften i FVIS-programmet samt förvaltningskostnader kopplade till Cosmic.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Årsprognos för Hälso- och sjukvårdsnämnden bedöms till ett underskott mot budget på 650 miljoner kronor.

Verksamhetens framtagna åtgärdsplaner inför året bedöms inte som tillräckliga och uppdrag har därför i mars lämnats till verksamheten att ta fram ytterligare åtgärder inklusive eventuella utbudsbegränsningar. Prognosen

innefattar att verksamhetens åtgärdsplaner, nya planer, eventuella utbudsbegränsningar samt minskat hyrberoende ska ge ekonomisk effekt under hösten. I prognosen ingår också ett tillskott på 166 miljoner kronor som förstärker det befintliga sektorsbidraget. Det är ett tillskott som är tillfälligt för 2024.

Hälso- och sjukvårdsnämnden uppmärksammade regionfullmäktige i samband med fastställande av delårsrapport per april på att nämnden inte klarar uppdraget inom angivna ekonomiska ramar. Detta är en situation som kvarstår efter augusti månad.

Regionala utvecklingsnämnden

Årsprognos för Regionala utvecklingsnämnden är en budget i balans. Det innebär att kollektivtrafiken förväntas göra en kraftigt resultatförbättring i förhållande till tidigare lämnad budget och prognoser.

Länstrafiken har per juni lämnat en kraftigt förbättrad årsprognos med 35 miljoner kronor. Även Norrtåg lämnar en positiv årsprognos med 2 miljoner kronor jämfört med Region Västerbottens budgeterade driftbidrag 2024. För övrig verksamhet prognosticeras ett utfall i enlighet med budget.

Folkhögskolestyrelsen

Årsprognosen för Folkhögskolestyrelsen är ett budgetunderskott på 0,4 miljoner kronor. Prognosen är osäker då det fortsatt är oklart hur personalomställningen kan komma att påverka kostnaderna och då antalet deltagarveckor i Vindeln är osäkra.

Patientnämnden

Årsprognos för Patientnämnden är en budget i balans.

Tabellen visar budgetavvikelse per augusti och årsprognos per nämnd.

Budgetavvikelse (Mkr) per augusti 2024 Verksamhetens nettokostnader	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse 2024	Årsprognos 2024
Regionstyrelsen	-2 515	-2 463	-52	-104
Hälso- o sjukvårdsnämnden	-4 687	-4 109	-578	-650
Regionala utvecklingsnämnden	-295	-283	-12	0
Folkhögskolestyrelsen	-8	-9	1	-0,4
Patientnämnden	-4	-4	0	0
Revision	-4	-5	1	0,5
Totalt Region Västerbotten	-7 513	-6 873	-639	-754

5 Investeringsredovisning

Region Västerbottens investeringar i byggnader, mark, övriga materiella och immateriella investeringar finns i beslutad investeringsplan och -budget för 2024. Investeringsverksamheten och tillhörande investeringsplan är uppdelad i investeringsområdena Fastighet, Medicinsk teknik, IT, Hjälpmedel, Verksamhetsservice och Regional utveckling. Redovisat utfall uppgår, efter andra tertiet till 522 miljoner kronor. Prognosen för året uppgår till 945 miljoner kronor vilket innebär en negativ avvikelse med -15 miljoner kronor i jämförelse med årsbudget.

5.1 Investeringar inom fastighet

Per augusti uppgår årets fastighetsinvesteringar till 399 miljoner kronor, vilket är en ökning i jämförelse med föregående år då investeringarna uppgick till 248 miljoner kronor. För helåret 2024 prognosticeras ett utfall på 708 miljoner kronor, vilket innebär en prognostiserad negativ avvikelse med minus 60 miljoner kronor. Avvikelsen härleds främst till tidsförskjutningar från föregående år, men även till prognosökningar i pågående projekt. Tidigare osäkerheter avseende tidplaner kvarstår till viss del.

På Norrlands universitetssjukhus har flera byggprojekt startats upp och andra håller på att färdigställas. Uppbyggnad pågår på samtliga våningar som skall renoveras i by 10 CDE, byggnad 4 och byggnad 2. Hjärtmottagningen har precis flyttat tillbaka till anpassade lokaler och nu kommer ytterligare våningar att

färdigställas. Nytt laboratoriehus vid 6 blocket, på norra delen av sjukhuset är uppstartat. Förstudie pågår för att landa omfattning, tidplan och ekonomi.

På Skellefteå sjukhus har Centrum för obstetrik och gynekologi flyttat in i renoverade lokaler. Utvändiga ombyggnationer av byggnad 105 och 106 avseende tak med solceller pågår. Nytt parkeringshus väntar på bygglov och kommer startas så fort bygglovet godkänns. Vårdbyggnad Skellefteå etapp 0 pågår och förstudien är nu färdigställd. Nästa steg är att ta fram en programhandling för att kunna fastställa beslut få vad de nya fastigheterna skall innehålla detta kommer att pågå till mitten av 2025. Detta arbete pågår för fullt tillsammans med samverkansentreprenör. Verksamhetsplanering fortgår för att säkra behov och flöden på sjukhusområdet.

På Lycksele sjukhus pågår ombyggnationer för UVA i byggnad 101. Projektet byggnad 104 Byte Tak och ventilation pågår.

I Södra Lapplands externa lokaler genomförs anpassningar i Åsele sjukstuga, Ammarnäs och Risbäck.

Arbetet med en ny hälsocentral tillsammans med Dorotea kommun är i nästa fas och håller nu på att upphandlas. Anpassningar för ambulansen som startas upp i Sorsele och Dorotea pågår.

För externa kustnära lokaler bereds framtida behov för Vindelns folkhögskola där ombyggnationer av kök och energitåtgärder påbörjats. Fastighetsåtgärder pågår i Hörnefors HC och Vindelns HC är i sitt slutskede.

Färdigställda projekt

Inga projekt har färdigställts under årets andra tertial. Däremot redogörs här Byggnad 28, då projektet sedan tidigare är aktiverat men mindre åtgärder kvarstår.

Investeringsredovisning (tkr) byggnader	Utgifter sedan projektets start		Varav årets investeringar			
	Total beslutad budget	Åck utfall	Avvikelse total	Plan 2024	Utfall 2024	Avvikelse 2024
Färdigställda projekt						
Byggnad 28 Nya Psykiatribyggnaden	1 061 400	1 038 911	22 489	4 300	511	3 789
Summa färdigställda projekt	1 061 400	1 038 911	22 489	4 300	511	3 789

Tabell: Fastighetsinvesteringar 2024 - färdigställda projekt

Pågående projekt

I jämförelse med den beslutade investeringsplanen för 2024, påvisar de pågående projekten en positiv avvikelse på cirka 16 miljoner kronor. Avvikelsen utgörs av projekt som förändrats med hänseende till tidplan och prognosökningar. I Skellefteå påvisar Parkeringshuset en positiv avvikelse på 78 miljoner kronor med anledning av förseningar av bygglovet. Med anledning av detta har åtgärder avseende Skellefteås nya vårdbyggnad och tillhörande åtgärder gällande rivning och kulvertarbeten tidigare lagts och påvisar tillsammans en negativ avvikelse på 62 miljoner kronor.

Avseende prognosökningar noteras betydande avvikelser inom projekten för Skellefteå by 105–106 Tak, Skellefteå anpassning för BB/Gyn och NUS By 1B, plan 0, 2, 3, Mottagningslokaler samt administrativa lokaler. Budgetavvikelsena medför även betydande negativa avvikelser mot plan 2024. Utredning avseende dessa avvikelser pågår och eventuella åskanden tas fram innan årsskiftet.

Projektet avseende Nus By 10 och 4 påvisar en negativ avvikelse mot projektbudget, detta med anledning tillkommande kostnader utifrån att befintliga anläggningar varit i sämre skick än tidigare prognoser antagit. Prognostiserade kostnader gällande bjälklag, tekniska installationer och sanering utgör de främsta orsakerna till prognosökningen. Projektet påvisar dock en positiv avvikelse mot plan 2024 i led av tidsförskjutningar.

Investeringsredovisning byggnader (tkr)	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
	Total beslutad budget	Total prognos	Avvikelse	Plan 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Pågående projekt						
Externa	19 300	19 774	-474	4 000	4 950	-950
Reinvesteringar Vindelns Folkhögskola Hörnefors Hälsocentral	19 300	19 774	-474	4 000	4 950	-950
Lycksele lasarett och södra Lappland	261 300	260 252	1 048	53 300	56 296	-2 996
Byggnad 104 Byte tak och ventilation	21 700	21 228	472	16 600	16 100	500
Reinvesteringar i bland annat hissar, ventilation och ytskikt	26 250	25 853	397	9 800	12 965	-3 165
Byggnad 105, 106, 102 projekt nya tak o fläktrum	20 400	19 476	924	18 400	8 400	10 000
Byggnad 120	169 000	168 982	18	4 000	10 200	-6 200
Byggnad 101-102, plan 3, anpassningar	9 500	9 497	3	2 500	1 900	600
Byggnad 109,101, plan 2, anpassning ambulanshall	3 250	3 998	-748	0	900	-900
Byggnad 102 verksamhetsanpassningar mottagningar	4 200	4 216	-16	0	3 400	-3 400
Byggnad 104 avfallsstation	5 000	5 001	-1	0	431	-431
Byggnad 102-105, plan 2-3, redundanta kallvatten	2 000	2 000	0	2 000	2 000	0
Länet	77 800	75 950	1 850	70 350	70 550	-200
Mindre byggprojekt strategiska och reinvesteringar	50 000	50 000	0	50 000	50 000	0
Leif - Energieffektiviseringar	20 000	18 959	1 041	10 000	10 000	0
Avfallsstrategi implementering länet	5 450	4 859	591	0		0
FVIS Utbildningslokaler	1 300	1 300	0	0		0
Gem Länet Driftkritisk dokumentation	1 050	832	218	350	550	-200
Fastighetsåtgärder, för inv. CMTS			0	10 000	10 000	0
Norrlands universitetssjukhus	562 625	570 537	-7 912	274 184	238 594	35 590
Byggnad 6D,6F BSL3-lab och anpassning klinisk mikrobiologi	12 700	12 097	603	500	405	95
Reinvesteringar i bland annat teknikutrymmen, hissar, ytskikt	36 600	39 110	-2 510	19 249	20 758	-1 509
Reling Dag och Spillvatten	10 800	9 942	858	7 500	7 500	0
Byggnad 10 och 4	325 675	337 212	-11 537	188 000	149 000	39 000
Byggnad 1 Nytt cykelgarage mellan by 1C-1D	11 000	11 000	0	1 000	4 758	-3 758
Byggnad 1B, plan 0, 2, 3, Mottagningslokaler samt administrativa lokaler	11 100	20 411	-9 311	9 100	15 411	-6 311
Nus Norra utveckling laboratoriehhus	20 000	21 517	-1 517	17 450	18 500	-1 050

Investeringsredovisning byggnader (tkr)	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
Byggnad 5A KFC, KTC och läkarprogrammets kansli samt UMU lunchrum	73 000	55 107	17 893	0	2 000	-2 000
Byggnad 19C, Prioritetsstyrning av reservvärme och reservkraft	9 850	9 850	0	7 900	3 500	4 400
Byggnad 3a plan 9 Verksamhetslokaler för operation, HKPL	7 050	6 831	219	3 000	3 600	-600
Byggnad 20A-C, Flexibla arbetsplatser	1 550	1 056	494	350	31	319
Byggnad 10F, utredning/förstudie, vån 0,4,5,6	7 000	5 649	1 351	5 300		5 300
Säkerhetsrelaterade åtgärder avseende Elförsörjning	10 500	12 259	-1 759	200	831	-631
Byggnad 10D Ny serverhall NUS	12 500	14 696	-2 196	9 000	8 200	800
Skyfallsskydd	11 700	12 200	-500	2 000	2 500	-500
Byggnad 13 Avfallsstation			0	3 635	0	3 635
Byggnad 13A, Anpassningar produktionsköket	1 600	1 600	0		1 600	-1 600
Skellefteå lasarett	698 240	716 958	-18 718	289 814	305 219	-15 405
Byggnad 105–106, yttertak, solceller och ventilationsaggregat	84 100	99 105	-15 005	49 600	61 226	-11 626
Mindre reinvesteringar i bl.a. relining	3 700	3 698	2	0	3 640	-3 640
Byggnad 102–103, rivning	29 700	36 497	-6 797	24 700	31 000	-6 300
Ny vårdbyggnad	129 200	111 588	17 612	10 500	57 540	-47 040
Byggnad 106 & 104, pl.6 Anpassning för BB och gyn	51 500	61 537	-10 037	1 500	11 500	-10 000
Ny mediakulvert och ny väg	15 200	13 473	1 727	3 200	3 200	0
Byggnad 119 anpassning KTC	27 100	29 780	-2 680	0	3 200	-3 200
Nytt parkeringshus	104 000	104 565	-565	79 700	2 432	77 268
Byggnad 120 modul och för medicinmottagningen	23 500	24 524	-1 024	250	149	101
Byggnad 119 plan 2 Aula	3 000	3 510	-510	0	95	-95
Byggnad 135 Ny reservkraftsanläggning	154 500	148 607	5 893	89 700	86 424	3 276
Mindre säkerhetsrelaterade bland annat Elförsörjning, skyfallsskydd	9 600	10 362	-762	1 500	4 129	-2 629
Parallellt gassystem	11 000	11 935	-935	6 550	6 150	400
Byggnad 118, plan 04 Fläktrum 03 Op	17 500	24 139	-6 639	14 414	15 294	-880
Byggnad 117 relining	7 300	7 300	0	3 700	3 600	100
Kulvert Norr	17 500	16 500	1 000		10 300	-10 300
Byggnad 208 Rivning	4 840	4 840	0		4 840	-4 840
Byggnad 117 ventilation	5 000	5 000	0	4 500	500	4 000
Summa pågående projekt	1 619 265	1 643 471	-24 206	691 648	675 609	16 039

Tabell: Fastighetsinvesteringar 2024 - Pågående projekt

Ej påbörjade projekt

I förhållande till den beslutade investeringsplanen för år 2024 redovisas ett överskott på ca 2 miljoner kronor avseende planerade, ej påbörjade, projekt. Inom dessa inryms betydande avvikelser avseende projekt som inte kommer genomföras i enlighet med beslutad plan men även projekt som adderats till plan.

Tidsförskjutningar uppgår till ca 27 miljoner kronor och innefattar bland annat Ramavtalsarbeten på Nus i byggnad 10 C, D, E och planerade investeringar för Geriatriken och Neuroenheten i byggnad 26 på Nus.

Vidare har projekt tillkommit som inte innefattats i beslutad investeringsplan. Dessa utgör en negativ avvikelse mot plan på cirka 25 miljoner kronor. Här återfinns bland annat tidigareläggning av åtgärder för Nus norra, beredskapslager på Nus och enbilsstationer för Ambulansverksamheten i Dorotea och Sorsele.

Ej Påbörjade Projekt, (Tkr)	Plan 2024	Prognos 2024	Avvikelse 2024
Ej påbörjade projekt	30 704	28 775	1 929
NUS Hissbyte	2 400	2 400	
Tidsförskjutningar	28 304	1 550	26 754
Adderade projekt till plan		24 825	-24 825
Varav Utredningar och projekteringar		400	-400
Varav NUS Norra by 6P		15 300	-15 300
Varav NUS By 13 beredskapslager		5 125	-5 125
Varav Dorotea och Sorsele <u>enbilsstation</u>		4 000	-4 000

5.2 Materiella och immateriella investeringar

Utfallet avseende övriga materiella och immateriella investeringar uppgår till 123 miljoner kronor. Budget för helåret 2024 uppgår till 284 miljoner kronor. Därmed redogörs till och med tertiäl 2 en positiv avvikelse, med 161 miljoner kronor. För helåret prognostiseras en positiv avvikelse med cirka 45 miljoner kronor, med anledning av tidsförskjutningar inom investeringsområdena IT och Medicinteknisk utrustning.

Region Västerbotten har under de första 2 tertiälerna genomfört ett sjuttiofem separata investeringsärenden i medicinteknisk utrustning fördelat på 27 olika enheter runt om i länet. Investeringarna har främst bestått av ersättningar, men även en del investeringar i ny teknik eller expansioner har genomförts. Inom investeringsområde för medicinteknisk utrustning påtalas fortsatt osäkerheter hänförliga till handläggnings- och leveranstider och årsprognos har med anledning av detta minskats till 160 miljoner kronor och påvisar därmed en positiv avvikelse mot årsbudget med 15 miljoner kronor.

Under 2024 har större reinvesteringar inom Region Västerbottens IT-infrastruktur genomförts med fokus på säkerhet och robusthet. Vidare har projektet avseende införandet av nytt vårdssystem fortsatt under 2024. IT-investeringar uppgår tom augusti till 26 miljoner kronor. Vidare prognostiseras en positiv avvikelse med 30 miljoner kronor för helåret 2024. Detta med anledning av att investeringsprojektet gällande mobilt företagsnät skjuts fram till 2025.

Investeringar utrustning och immateriellt 2024 (tkr)	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse
Investeringsområde Medicinsk teknik	70 511	175 000	104 489
Varav 1600152 Röntgenangiografisystem, stationärt digitalt	334	13 000	12 666
Varav 1600481 Focused Ultrasound (FUS) Machine	8 066	8 000	-66
Varav 1600588 <u>Scapix 2</u> (CT)	14 109	10 300	-3 809
Varav övriga investeringar i medicinteknisk utrustning	48 001	143 700	95 699
Investeringsområde IT	26 180	70 000	43 820
Varav Strategiska - Mobilt system	0	30 000	30 000
Varav Strategiska - Vårdssystem	10 000	14 000	4 000
Varav Reinvesteringar - Nät- och IT säkerhet	11 000	16 000	5 000
Varav Reinvesteringar Videokonferens AVK	0	4 000	4 000
Varav Reinvesteringar Server/lagring	5 000	5 000	0
Övriga reinvesteringar		1 000	1 000
Investeringsområde Hjälpmedel	21 994	32 000	10 006
Övrig utrustning och konst - fastighetsprojekt	0	4 000	4 000
Regional utveckling	629	1 000	371
Investeringsområde Verksamhetsservice	3 222	1 700	-1 522
Totalsumma	122 537	283 700	161 163

Bilagor

5.3 Bilaga Budgetomfördelningar

Hälso- och sjukvårdsnämnden	mkr
Sjukhusvård	
- Regionfinanserad forskning	28,8
- Nya läkemedel och egen regi läkemedelsservice	-5,0
- Svensk luftambulans	5,5
- Nationell högspecialiserad vård	11,1
- Diabeteshjälpmiddel	14,4
- Colonicancerscreening och prostatacancer testning	5,0
- Logoped och tracksjuksköterska till Öron	1,4
- 1177 direkt	13,0
- Förlösningen Lycksele	4,0
- Ändrad rammar för laboratoriemedicin och bild och funktionsmedicin	-8,0
- Ökat personalomkostnadspålägg	79,5
- Teknisk justering	-0,5
Primärvård verksamhet	
- Ökat personalomkostnadspålägg	1,4
- Lönetillägg till slutenvårdsplatserna Södra Lappland	3,3
- Utvidgat mobila team	10,0
- Teknisk justering	0,2
Tandvård verksamhet	
- Ökat personalomkostnadspålägg	1,3
- Teknisk justering	-0,2
Övrig verksamhet hälso- och sjukvårdsnämnden	
- Regionfinanserad forskning	-30,6
- Nya läkemedel och egen regi läkemedelsservice	5,0
- Budgetförstärkningar sjukhusvård och primärvård	-67,7
- Ökat personalomkostnadspålägg	6,0
- Ändrade rammar för laboratoriemedicin och bild och funktionsmedicin	8,0
- Tessa och diagnostiska skärmar	-1,8
- Teknisk justering	0,2
Summa Hälso- och sjukvårdsnämnden	84,4
Regionstyrelsen	
Primärvård beställning	
- Ökat personalomkostnadspålägg	11,5
- Teknisk justering	-0,1
Tandvård beställning	
- Ökat personalomkostnadspålägg	2,6
- Teknisk justering	0,4
Digitalisering och Service	
- Ökat personalomkostnadspålägg	7,9
- Regionfinanserad forskning	1,8
- Tessa och diagnostiska skärmar	1,8
- Flytt av inköp till ekonomistaben	-23,1
- Teknisk justering	0,2
Övrig verksamhet inom Regionstyrelsen	
- Ökat personalomkostnadspålägg	-112,0
- Sektorsbidraget finansierar riktade statsbidragen	83,2
- Bankkostnader ändrar konto, flyttas till nettoramen	2,0
- Flytt av inköp från digitalisering och service	23,1
- Teknisk justering	-0,1
Summa Regionstyrelsen	-0,9
Regionala utvecklingsnämnden	
- Ökat personalomkostnadspålägg	0,9
Summa Regionala utvecklingsnämnden	0,9
Folkhögskolestyrelsen	
- Ökat personalomkostnadspålägg	0,6
Patientnämnden	
- Ökat personalomkostnadspålägg	0,1
Revision	
- Ökat personalomkostnadspålägg	0,1
Nettoförändring	85,2